

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om produktgodkännanden för vissa byggprodukter samt om vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att en ny lag om produktgodkännanden för vissa byggprodukter ska stiftas. Samtidigt ska den nuvarande lagen om godkännande av byggprodukter upphävas. Den nya lagen ska tillämpas på godkännande av byggprodukter som inte omfattas av en harmoniserad produktstandard och för vilka det inte finns en europeisk teknisk bedömning. Lagen gäller situationer där en byggprodukt av dessa orsaker inte kan CE-märkas. CE-märkning enligt byggproduktförordningen blir obligatorisk för flertalet byggprodukter den 1 juli 2013.

För nationellt godkännande kommer det enligt förslaget att finnas tre frivilliga alternativ. Det första alternativet är ett typgodkännande av samma slag som det nuvarande. Typgodkännandet ska grunda sig på förordningar av miljöministeriet. Typgodkännanden ska beviljas av organ som bemyndigas av miljöministeriet.

Det andra alternativet är kontrollintyg, vilka ersätter de certifierade bruksbeskrivningarna enligt den nuvarande lagen. Godkännande med kontrollintyg erbjuder i vissa situationer ett förfarande för godkännande av byggprodukter som från förvaltningssynpunkt är mindre tungrott än typgodkännande.

Det är meningen att de produktgrupper för vilka kontrollintyg får beviljas ska specificeras genom en förordning av miljöministeriet. Kontrollintyg ska enligt förslaget beviljas av organ som är godkända av miljöministeriet.

Det tredje alternativet är godkännande genom certifiering av tillverkningskontrollen. I detta fall certifieras tillverkningsprocessen av ett organ för certifiering av tillverkningskontroll som är godkänt av miljöministeriet.

I den händelse att egenskaperna hos en byggprodukt inte har visats på något annat sätt, medger lagförslaget ett förfarande som innebär att byggprodukters prestanda kan kontrolleras specifikt för en byggplats. Lagen innehåller också en paragraf om ömsesidigt godkännande. Enligt den ska information om en byggprodukts egenskaper som anges i produktgodkännanden som beviljas i medlemsstater i Europeiska ekonomiska området och i Turkiet anses vara tillförlitlig.

I propositionen föreslås dessutom att markanvändnings- och bygglagen och lagen om anordningar inom räddningsväsendet ändras och att lagen om godkännande av byggprodukter för trafikleder och allmänna områden upphävs.

Lagarna avses träda i kraft den 1 juli 2013.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1 INLEDNING	4
1.1 Lagstiftning och praxis	4
1.2 Utvecklingen internationellt samt utländsk lagstiftning och EU-lagstiftning	4
2 NULÄGE	4
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	5
3.1 Målsättning	5
3.2 Alternativ	5
3.3 De viktigaste förslagen	5
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	6
4.1 Ekonomiska konsekvenser	6
Konsekvenser för hushållens ställning	6
Konsekvenser för företagens ekonomi	7
Konsekvenser för den offentliga ekonomin	7
Samhällsekonomiska konsekvenser	7
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	8
4.3 Konsekvenser för miljön	8
4.4 Samhälleliga konsekvenser	8
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	8
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	8
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats	8
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	8
DETALJMOTIVERING	10
1 MOTIVERING AV LAGFÖRSLAGEN	10
1.1 Lag om produktgodkännanden för vissa byggprodukter	10
1 kap. Allmänna bestämmelser	10
2 kap. Typgodkännande	11
3 kap. Kontrollintyg	14
4 kap. Tillverkningskontroll	15
5 kap. Byggplatsspecifik prestandakontroll	16
6 kap. Bemyndigade och godkända organ	17
7 kap. Krav på bemyndigade eller godkända organs verksamhet	20
8 kap. Särskilda bestämmelser	22
9 kap. Ikraftträdande	22
1.2 Markanvändnings- och bygglagen	23
1.3 Lagen om anordningar inom räddningsväsendet	24
1.4 Lagen om upphävande av lagen om godkännande av byggprodukter för trafikleder och allmänna områden	24
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	25
3 IKRAFTTRÄDANDE	25

4	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	25
	LAGFÖRSLAG.....	26
	om produktgodkännanden för vissa byggprodukter.....	26
	Lag	35
	om ändring av markanvändnings- och bygglagen	35
	Lag	36
	Lag	37
	om upphävande av lagen om godkännande av byggprodukter för trafikleder och allmänna områden.....	37
	Lag	38
	om ändring av markanvändnings- och bygglagen	38
	Lag	41

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

1.1 Lagstiftning och praxis

Bestämmelser om godkännande av byggprodukter för användning i byggande finns i lagen om godkännande av byggprodukter (230/2003) och i lagen om godkännande av byggprodukter för trafikleder och allmänna områden (797/2007). Dessutom finns paragrafer som rör godkännande av byggprodukter i markanvändnings- och bygglagen (132/1999), lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007), markanvändnings- och byggförordningen (895/1999) och förordningen om godkännande av byggprodukter (1245/2003).

I Finland är CE-märkning av byggprodukter frivillig, med undantag för prefabricerade rökkanaler, cement och vissa typer av stenmaterial. Dessutom är CE-märkning av brandvarnare obligatorisk enligt en förordning av statsrådet (291/2009) utfärdad med stöd av lagen om anordningar inom räddningsväsendet. En del tillverkare har CE-märkt sina byggprodukter frivilligt. Det här gäller särskilt de tillverkare som tillverkar byggprodukter för export.

Enligt lagen om godkännande av byggprodukter är det i dag möjligt att typgodkänna vissa byggprodukter nationellt. För en del byggprodukter har så kallade certifierade bruksbeskrivningar utfärdats. Båda förfarandena är frivilliga för tillverkaren. Andra möjliga förfaranden för produktgodkännande är att byggprodukter godkänns av en myndighet genom kvalitetskontroll som görs specifikt för en byggplats eller att tillverkningen kontrolleras i fabriken.

1.2 Utvecklingen internationellt samt utländsk lagstiftning och EU-lagstiftning

Våren 2011 godkände Europaparlamentet en ny byggproduktförordning. Den träder i

kraft i sin helhet den 1 juli 2013 och ersätter då den tidigare byggproduktsdirektivet.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 är en författning som gäller i medlemsstaterna som sådan. Nationell lagstiftning som överlappar förordningen måste upphävas.

Den största förändringen är att den CE-märkning som hittills har varit frivillig i Finland blir obligatorisk för alla byggprodukter för vilka det finns harmoniserade produktstandarder.

2 Nuläge

Ett system för typgodkännandet av byggprodukter togs först i bruk vid miljöministeriet 1978. Verksamheten fortsatte fram till början av 2000-talet, då behandlingen av typgodkännanden började skötas på entreprenad av VTT. I samband med detta utarbetades typgodkännandeförordningar, enligt vilka VTT meddelade typgodkännanden. Det finns sammanlagt 31 sådana förordningar. Typgodkännandeförordningarna gäller i dag ventilationsaggregat, värmeisolering och golvbeläggningar, branddörrar och brandfönster, strukturella produkter, vattenarmaturer och avloppsutrustning. De krav som ställs på typgodkännandeorgan anges i lagen om godkännande av byggprodukter.

Certifiering av bruksbeskrivningar har utförts för olika slags byggprodukter. Omnämningen om dessa ingår i huvudsak i bestämmelserna i del B i Finlands byggbestämmelsesamling. Lösningar som presenteras i certifierade bruksbeskrivningar, såsom beräkningsmetoder och de resultat som de ger, kan anses vara godkända.

Enligt beslut av miljöministeriet kan bruksbeskrivningar för närvarande certifieras av Suomen Betoniyhdistys ry och Teräsrakenneyhdistys ry.

De övriga förfaranden för produktgodkännanden som tillämpas av myndigheterna är certifiering av tillverkningskontrollen i fabriker och kontroll som myndigheter utövar på

byggplatser. Den byggplatsspecifika myndighetskontrollen medför samtidigt höga kostnader för den som startar ett byggprojekt och mycket arbete för byggnadstillsynsmyndigheten. Därför används byggplatsspecifik myndighetskontroll bara i sådana fall där det anses nödvändigt att utreda egenskaperna hos en produkt och produktens duglighet inte har bekräftats på något annat sätt.

CE-märkta byggprodukter har i regel godkänts om deras egenskaper har motsvarat de krav som ställs på byggnadsverket enligt Finlands byggbestämmelsesamling.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Syftet med den nya lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter (*produktgodkännandelagen*) och därmed sammanhängande lagändringar är att uppäva sådan lagstiftning som överlappar EU:s byggproduktförordning. Genom lagändringarna ersätts dessutom hänvisningar till byggproduktdirektivet med hänvisningar till byggproduktförordningen.

Ett annat syfte är att fortsätta med etablerade förfaranden för att bekräfta byggprodukters duglighet. Genom den nya lagstiftningen för produktgodkännanden skapas ett klart nationellt system, som kan användas för att godkänna sådana byggprodukter som används i byggande och som inte enligt byggproduktförordningen omfattas av krav på CE-märkning. Åtgärder som står i samklang med produktgodkännandelagen kan framtida användas för att visa att en byggprodukt som inte omfattas av krav om CE-märkning uppfyller de krav som ställs i markanvändnings- och bygglagen eller med stöd av den. Samtidigt ska man se till att branschen inte utsätts för onödig belastning på grund av lagändringarna, något som har beaktats i övergångsbestämmelserna.

Det är meningen att lagen ska erbjuda dem som tillverkar byggprodukter en möjlighet att frivilligt certifiera egenskaper hos sina byggprodukter för att styrka produkternas duglighet för användning i byggnadsverk.

3.2 Alternativ

En utgångspunkt för den nya lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter är att befintliga sätt att godkänna byggprodukter nationellt ska bevaras även framtida. Det är motiverat att hålla dem kvar på grund av de stora skillnaderna mellan olika byggprodukter. För en del produkter är det lämpligt med ett förfarande som är reglerat i detalj, medan det för andra är bättre med ett förfarande som är mindre betungande administrativt. Alla olika alternativ har utnyttjats, och det finns inget behov i branschen att utöka eller skära ner de alternativa metoderna för frivilligt nationellt godkännande i de fall där produkten inte omfattas av en harmoniserad produktstandard och det inte finns någon europeisk teknisk bedömning för produkten.

Ett centraliserat förhandsgodkännande av en byggprodukt är ofta enklare och billigare än kontroll av dess prestanda för en specifik byggplats.

Likväl ska typgodkännanden, kontrollintyg och tillverkningskontroll enligt förslaget vara frivilliga för tillverkaren. Byggnadstillsynsmyndigheten ska enligt förslaget få rätt att kräva att en byggprodukt certifieras för en specifik byggplats i fall då produktens duglighet inte har styrkts på något annat sätt och det finns skäl att misstänka att den inte uppfyller de väsentliga tekniska krav som ställs på den i bestämmelser och föreskrifter.

3.3 De viktigaste förslagen

Typgodkännandet kommer i praktiken inte att ändras som metod för godkännande av byggprodukter. Typgodkännanden kan meddelas av typgodkännandeorgan som är bemyndigade av miljöministeriet genom en förordning utfärdad av ministeriet. Genom typgodkännande godkänns sådana byggprodukter som har en betydande inverkan på ett byggnadsverks förmåga att uppfylla väsentliga tekniska krav.

Benämningen certifierade bruksbeskrivningar ersätts i den föreslagna lagen med kontrollintyg. Samtidigt ska principerna för utfärdande av kontrollintygen göras klarare.

Dessutom ska det ställas strängare krav på de godkända organ som får utfärda intygen. Kontrollintyg används vid godkännande av byggprodukter som inverkar på förmågan hos ett byggnadsverk att uppfylla väsentliga tekniska krav eller produkter som det, med beaktande av produkternas egenskaper, är lämpligare att godkänna med intyg på grund av att ett förfarande med typgodkännande skulle bli för betungande. Vilka produkter eller produktgrupper som godkända organ får utfärda kontrollintyg för ska specificeras genom en förordning av miljöministeriet.

Sådana byggprodukter som inte enligt byggproduktförordningen omfattas av krav om CE-märkning och inte heller hör till tillämpningsområdet för nationella förordningar om grunderna för typgodkännanden eller kontrollintyg kan godkännas genom tillverkningskontroll. Byggproduktens egenskaper kan då styrkas genom tillverkarens egen system för tillverkningskontroll i fabriken. Systemet certifieras av ett organ för certifiering av tillverkningskontroll.

En byggprodukts duglighet för användning i byggande kan påvisas specifikt för en byggplats, om produktens egenskaper inte har styrkts genom CE-märkning eller bedömts frivilligt på något annat sätt. Att utreda dugligheten ankommer på den som startar byggprojektet. Enligt lagförslaget ska byggnadstillsynsmyndigheten ha rätt att ålägga den som påbörjar ett byggprojekt att visa att en byggprodukt uppfyller de väsentliga tekniska krav som ställs på produkten i markanvändnings- och bygglagen eller med stöd av den, om myndigheten har skäl att misstänka att så inte är fallet.

I fråga om att styrka dugligheten hos en byggprodukt för en specifik byggplats föreskriver den nya lagen om ett förfaringssätt som utgår från 119 och 152 § i markanvändnings- och bygglagen. Enligt 119 § i den lagen ska en som påbörjar ett byggprojekt se till att byggnaden planeras och byggs i enlighet med bestämmelserna om byggande och det beviljade tillståndet. Enligt 152 § i markanvändnings- och bygglagen ska en byggprodukt som är avsedd att stadigvarande ingå i ett byggnadsverk ha sådana egenskaper att byggnadsverket under en ekonomiskt moti-

verad livslängd uppfyller de väsentliga tekniska kraven på byggande om det är projekterat och byggt på behörigt sätt och underhålls på sedvanligt sätt. Ansvar för kostnaderna för att styrka dugligheten ska bäras av den som påbörjar byggprojektet precis som nu.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för hushållens ställning

De byggprodukter på vilka produktgodkännandelagen tillämpas används mest i husbyggnad. Producenternas kostnader överförs på slutanvändarna, dvs. byggverksamhetens kunder. Inom husbyggnaden är största delen av kunderna privathushåll eller aktieägare i bostadsaktiebolag. Den näst största kundgruppen utgör företagen. I byggbranschen är kommunerna och samkommunerna tillsammans en större kund än staten.

När produktgodkännandelagen träder i kraft, kommer det bara att ha en liten inverkan på hushållens ställning, under förutsättning att de olika godkännandeförfarandenas andelar bland byggprodukterna förblir oförändrade. Lagändringarna inverkar inte direkt på hushållens byggbeslut. Störst blir effekten på hushållen om den byggplatsspecifika prestandakontrollens andel stiger märkbart, eftersom hushållen då betalar kostnadsökningen.

Kostnaderna för den byggplatsspecifika prestandakontrollen kan utifrån en utredning av VTT beräknas till 6 miljoner euro för nybyggnadens del och 140 miljoner euro och reparationsbyggandet. Byggplatsspecifik prestandakontroll är i princip inte särskilt allmän, och den används i specialfall. Det är möjligt att man för ett byggnadsverk väljer produkter som måste certifieras på byggplatsen i stället för CE-märkta eller typgodkända byggprodukter. Vid nybyggnad har kostnaderna beräknats så, att vart tionde projekt uppskattats kräva besiktning och att enhetspriset för ett certifieringsbesök är 1 500 euro. I Finland påbörjas årligen 40 000 nybygg-

nadsprojekt, och av dem står privata hushåll och bostadsaktiebolag för största delen.

För största delen av de projekt som gäller reparationsbyggande behövs inget bygglov, varför projekten inte kräver övervakning. Numerärt är antalet reparationsprojekt mångfalt större än antalet nybyggnadsprojekt. Som grund för beräkningen har samma antaganden och enhetspriser använts som vid nybyggnad. Kostnaderna för certifiering på byggplatsen svarar byggherren för.

I praktiken utförs certifiering på byggplatsen emellertid inte så ofta som antagits i kalkylen. Praxis inom byggnadstillsynen varierar. Om en prestandakontroll genomförs bara på en byggplats av hundra blir kostnaderna bara ca 1 miljon euro. Om bara ett objekt av hundra inom reparationsbyggandet kräver byggplatsspecifik prestandakontroll, blir kostnaderna för detta 14 miljoner euro. Den beräknade kostnadseffekten för byggplatsspecifikt godkännande vid reparationsbyggande är således ett teoretiskt maximivärde.

Konsekvenser för företagens ekonomi

Enligt VTT:s beräkningar är de totala kostnaderna som ansökningar om typgodkännande medför ca 700 000 euro. De företag som ansöker om typgodkännande satsar minst lika mycket på förberedelser för typgodkännandet och på själva ansökan, varför företagens direkta kostnader är minst 1,5 miljoner euro. Största delen av de produkter som omfattas av systemet med typgodkännanden ingår i ventilations- och vattensystem.

Kostnaderna för kontrollintyg kan grovt uppskattas till ca 300 000 euro. Dessutom måste företag som ansöker om kontrollintyg göra andra satsningar. Totalt uppgår investeringarna till runt en halv miljon euro.

De kostnader som certifiering av tillverkningskontrollen medför uppskattas till ca 2 miljoner euro. Till detta ska läggas företagens egen andel av tillsynen, som höjer kostnaderna för tillverkningskontrollen till 3 miljoner euro. En certifiering av tillverkningskontrollen för en byggprodukt innebär certifiering av tillverkningskontrollen för såväl råmaterialet som slutprodukten. Inom

byggverksamheten används certifiering av tillverkningskontrollen som förfarande för produktgodkännande för närvarande närmast vid tillverkning av armerade betongprodukter och färdigbetong.

Eftersom användningen av de olika metoder för förhandsgodkännande av byggprodukter som denna lag föreskriver om är frivillig, överlåter en del tillverkare åt byggherrarna att bedöma dugligheten hos sina byggprodukter genom byggplatsspecifik prestandakontroll.

Konsekvenser för den offentliga ekonomin

Lagstiftningen för produktgodkännanden har ingen betydande inverkan på den offentliga ekonomin. För de kommunala byggnadstillsynsmyndigheterna handlar konsekvenserna närmast om att lära sig det ändrade systemet.

Samhällsekonomiska konsekvenser

Värdet av den finska byggmarknaden uppgick år 2010 till sammanlagt ca 27 miljarder euro. Nybyggnadens andel var 43 procent eller 11,5 miljarder euro, reparationsbyggandets andel 36 procent eller 9,8 miljarder euro och mark- och vattenbyggnadens andel 21 procent eller 5,6 miljarder euro. Byggprodukternas andel av volymen inom byggandet var 37 procent.

När byggprodukterna delas in i kategorier enligt produktgodkännanden och de olika kategoriernas andelar av kostnaderna jämförs med varandra, framgår det att de CE-märkta byggprodukternas andel varierar mellan 50 och 90 procent och de typgodkända mellan 1 och 21 procent, medan andelen för de byggprodukter som har kontrollintyg varierar mellan 0 och 6 procent och andelen för de byggprodukter som har certifierad tillverkningskontroll likaså mellan 0 och 6 procent. Andelen för de byggprodukter som inte hör till någon av dessa kategorier är 3–22 procent.

Av alla produkter som används vid byggande hör för närvarande ca 20 procent till denna lags tillämpningsområde, och andelen

bedöms sjunka till ca 10 procent när nya harmoniserade produktstandarder blir klara.

Att Finland hör till EU och att nya standarder tas i bruk har större konsekvenser för företagen än ändringarna i de nationella förfarandena för att godkänna byggprodukt.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Den föreslagna produktgodkännandelagen ökar miljöministeriets resursbehov, eftersom flera organ ska godkännas och strängare krav börjar ställas för godkännandena. Dessutom måste miljöministeriet hålla sig underrättat om nya harmoniserade produktstandarder och europeiska tekniska bedömningar som är under beredning och vid behov vidta åtgärder för att avlägsna nationella godkännanden som överlappar unionens. Resursbehovet vid miljöministeriet ökar också på grund av att gällande typgodkännandeförordningar måste gås igenom och nya typgodkännandeförordningar utfärdas när behov uppstår. Byggnadstillsynsmyndigheternas arbetsuppgifter ökar inte nämnvärt på grund av den föreslagna produktgodkännandelagen. Givetvis måste byggnadstillsynsmyndigheterna i nödvändig utsträckning behärska de sätt att godkänna byggprodukter som den nya produktgodkännandelagen möjliggör och hålla sig à jour med bestämmelser som ändras och olika förfaranden för godkännande för olika produktgrupper. Detta kräver satsningar på information och fortbildning. Avsikten är inte att tyngdpunkten bland godkännandena ska förskjutas från typgodkännanden och kontrollintyg till byggplatsspecifik prestandakontroll.

4.3 Konsekvenser för miljön

Ändringarna i sätten att godkänna byggprodukter medför inga betydande konsekvenser för miljön.

4.4 Samhälleliga konsekvenser

Kontrollen att en byggprodukt uppfyller de väsentliga tekniska kraven sker i samband med godkännandeförfarandet för produkten.

En av de principer som ligger till grund för den nya produktgodkännandelagen är att byggprodukter ska kontrolleras med avseende på väsentliga tekniska krav. Godkända byggprodukter bidrar till säkrare och sundare byggnadsverk.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

För att bereda den nya lagen tillsattes en arbetsgrupp. Dessutom ordnade miljöministeriet fyra diskussionsmöten. På så sätt hölls branschen hela tiden väl underrättad om hur beredningen framskred, och beredningen skedde i dialog med branschfolket.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Förslaget till produktgodkännandelag var på remiss under perioden 29.3–10.5.2012. Propositionsutkastet kommenterades i 27 remissyttranden. De som yttrade sig förhöll sig i huvudsak positivt till lagförslaget. Flera remissinstanser önskade information om vilka förfaranden som ska användas vid godkännandet av olika byggprodukter och produktgrupper. Innan lagen träder i kraft, dvs. före den 1 juli 2013, bör dessutom förordningar som preciserar lagen utfärdas och behövliga organ bemyndigas eller godkännas.

I yttrandena fästes uppmärksamhet på hur bestämmelserna var skrivna, vilket i flera fall ledde till att formuleringarna preciserades. På basis av yttrandena och i överensstämmelse med remissinstansernas önskemål gjordes även en del små ändringar som resulterade i klarare bestämmelser.

6 Samband med andra propositioner

Lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter hänger nära ihop med det utkast till lag om ändring av markanvändnings- och bygglagen som sändes på remiss i juni. Genom ändringen i fråga är det mening-

en den hierarki av bestämmelser i markanvändnings- och bygglagen och de förordningar som utfärdas med stöd av den som rör byggande ska omarbetas så att den svarar mot kraven i grundlagen.

I de nya 117 a – 117 g § som enligt förslaget ska fogas till markanvändnings- och bygglagen ingår bestämmelser om de väsentliga tekniska krav som ställs på byggnader, och de bildar en materialrättslig grund för de förfaranden om vilka produktgodkännandelagen föreskriver. Enligt 117 a – 117 g § i markanvändnings och bygglagen får närmare bestämmelser om byggande utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

Genom att använda förfarandena i den föreslagna produktgodkännandelagen kan man fastställa om en byggprodukt uppfyller de väsentliga tekniska krav som anges i markanvändnings- och bygglagen eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den lagen.

I lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen ändras innehållet i 13 §. Bestämmelsen som ålägger vederbörande ministerium att samordna de föreskrifter som statliga myndigheter utfärdar flyttas till 17 §, som handlar om miljöministeriets uppgifter. Paragrafen i fråga ska ändras genom denna regeringsproposition.

DETALJMOTIVERING

1 Motivering av lagförslagen**1.1 Lag om produktgodkännanden för vissa byggprodukter****1 kap. Allmänna bestämmelser**

1 §. Lagens syfte. I lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter (*produktgodkännandelagen*) föreskrivs om nationella förfaranden för att godkänna byggprodukter som saknar CE-märkning för användning i byggande. Med byggande avses såväl att bygga nya byggnader som reparation och ombyggnad av befintliga byggnader. En byggprodukt är duglig om den uppfyller de väsentliga tekniska krav som ställs i markanvändnings- och bygglagen och med stöd av den. En byggprodukts duglighet avser i vilken mån byggprodukten har sådana egenskaper att den kan användas i det byggnadsverk som den är avsedd för, när den uppfyller de krav som myndigheterna ställer på produkten i byggnadsverket.

2 §. Tillämpningsområde. Lagen ska tillämpas på godkännandet av en byggprodukt om produkten inte omfattas av en harmoniserad produktstandard (hEN) enligt byggproduktförordningen, dvs. förordning (EU) nr 305/2011, och det inte finns en europeisk teknisk bedömning (ETA) för produkten. Produktgodkännandelagen gäller godkännande av sådana byggprodukter som inte omfattas av krav om CE-märkning. I byggproduktförordningen föreskrivs om principerna för hur byggprodukter ska CE-märkas. CE-märkning är obligatorisk för byggprodukter som omfattas av en harmoniserad produktstandard och byggprodukter för vilka tillverkaren har sökt och fått en europeisk teknisk bedömning. Byggproduktförordningen börjar tillämpas på godkännandet av en byggprodukt senast när övergångstiden för den harmoniserade standarden löper ut.

I princip kan tillverkaren begära en europeisk teknisk bedömning för vilken byggprodukt som helst som inte omfattas av en harmoniserad produktstandard. Att få en ETA tar tid, och den kan bli dyrare än ett nationellt

produktgodkännande. Den som tillverkar en ny, innovativ byggprodukt vill kanske först testa sin produkt enbart på den finska marknaden innan produkten lanseras på EU:s inre marknad. En frivillig CE-märkning ger inte en tillverkare samma fördelar om produkten enbart säljs på hemmamarknaden som om den ska exporteras. En tillverkare som har valt ett frivilligt nationellt produktgodkännande är i samma ställning som en tillverkare som har valt ett europeiskt godkännandeförfarande. Jord- och vattenbyggnad nämns inte i 50 § i markanvändnings- och byggförordningen, utan de väsentliga tekniska krav som nämns i paragrafen har gällt byggnader. Avsikten är likväl att produktgodkännandelagen ska kunna användas även vid godkännande av byggprodukter som används i mark- och vattenbyggnad i fall där samma byggprodukter används i husbyggnad. Trafikverket svarar för de tekniska anvisningar och kvalitetskrav som gäller vid farledshållning (landsvägar, järnvägar och vattenleder). För byggprodukter som används vid farledshållning beviljar Trafikverket godkännanden som motsvarar typgodkännanden i de fall där harmoniserade produktstandarder saknas. De byggprodukter som används vid järnvägsbyggen ligger i huvudsak utanför byggproduktförordningens tillämpningsområde. Sålunda bestäms gränserna för produktgodkännandelagens tillämpningsområde så, att de byggprodukter som används vid farledshållning hamnar utanför.

Syftet med de förfaranden för produktgodkännande som anges i produktgodkännandelagen är att fastställa om en byggprodukt uppfyller de väsentliga tekniska krav som anges i markanvändnings- och bygglagen eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. I vissa situationer ska de användas vid en bedömning av om egenskaperna hos en byggprodukt stämmer överens med det som tillverkaren har uppgett.

Det finns fall, där tillverkaren av en produkt som omfattas av en harmoniserad produktstandard vill ange egenskaper som inte ingår i standarden. Sådana egenskaper kan tillverkaren ange bland annat i ett frivilligt

produktcertifikat. Certifikatet kan beviljas av ett organ som beviljar typgodkännanden eller kontrollintyg eller så kan certifikatet beviljas i samband med tillverkningskontrollen beroende på vilket slags egenskap certifikatet gäller.

3 §. Förfaranden för att konstatera dugligheten hos en byggprodukt. En byggprodukt kan enligt denna lag godkännas för användning i byggande på tre olika sätt: genom typgodkännande, certifiering eller tillverkningskontroll. I en förordning av miljöministeriet delas produkterna in så, att ett av de tre alternativa sätten kan användas för en given byggprodukt.

Typgodkännande, certifiering och tillverkningskontroll är alltid frivilliga förfaranden för tillverkaren. Byggnadstillsynsmyndigheten måste godkänna en byggprodukt för användning i byggande om tillverkaren har beviljats typgodkännande eller kontrollintyg för produkten eller om produkten godkänts genom tillverkningskontroll.

4 §. Definitioner. Med byggprodukter förstås produkter som är avsedda att varaktigt ingå som delar i ett byggnadsverk, såsom fönster, betongelement, konstruktionsdelar av stål och sågvaror. I denna lag har begreppet byggprodukt utvidgats så att byggprodukt avser en varaktig byggnadsdel eller konstruktion eller en förnödenhet, produkt eller anordning, som är avsedd att bli fast ansluten till ett byggnadsverk. På hissar tillämpas hissdirektivet (95/16/EG). Till tillämpningsområdet för denna lag hör inte heller lågspänningsdirektivet (2006/95/EG), tryckkärlsdirektivet (97/23/EG) eller direktivet om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (94/9/EG), som är ett av de två så kallade ATEX-direktiven. Direktiven har i Finland genomförts genom elsäkerhetslagen (410/1996), lagen om tryckbärande anordningar (869/1999) och lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005). Som byggprodukter som hör till denna lags tillämpningsområde anses t.ex. inte fast inredning, formar eller byggställningar. Som en byggprodukt anses däremot i denna lag även en del som behövs för monteringen av en byggprodukt, såsom en

lyftögla, ett lyfthuvud eller ett annat tillbehör som har väsentlig inverkan på säkerheten vid monteringen.

Den allmänna benämningen organ används i lagen för typgodkännandeorgan, godkända organ och organ för certifiering av tillverkningskontroll.

Miljöministeriet kan på ansökan bemyndiga ett organ att meddela typgodkännanden. För tillfället kan typgodkännanden beviljas av VTT Expert Services Oy.

Miljöministeriet kan på ansökan ge ett organ rätt att utfärda kontrollintyg. Ett organ som miljöministeriet har godkänt för denna verksamhet kallas godkänt organ.

Miljöministeriet kan på ansökan ge ett organ rätt att som utomstående part i förhållande till tillverkaren certifiera tillverkningskontroll. Den utomstående parten kallas organ för certifiering av tillverkningskontroll. Detta organ kan vara ett provningsinstitut. Certifieringsorganet kan anlita en underentreprenör, men bär i så fall ansvar för de åtgärder som denna underentreprenör utför.

2 kap. Typgodkännande

5 §. Organ eller myndighet som meddelar typgodkännanden. Typgodkännanden beviljas av typgodkännandeorgan som är bemyndigade av miljöministeriet. Av särskilda skäl kan typgodkännanden även beviljas av miljöministeriet. Ett sådant särskilt skäl kan t.ex. vara att det inte finns något bemyndigat typgodkännandeorgan eller att det finns en särskild orsak att meddela typgodkännande fastän det inte finns någon typgodkännandeförordning som kan tillämpas på produkten.

Som godkännandemetod kommer typgodkännandet i hög grad att förbli oförändrad. Ett typgodkännande är ett beslut som bekräftar att en byggprodukt uppfyller de väsentliga krav som ställs i markanvändnings- och bygglagen och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Ett typgodkännandebeslut innebär att en byggprodukt uppfyller kraven i den förordning av miljöministeriet som gäller typgodkännande för den specifika byggprodukten. Kraven kan gälla hur byggproduktens egenskaper har utretts och meddelats.

6 §. Användning av typgodkännanden. Genom typgodkännande godkänns sådana byggprodukter som inverkar på ett byggnadsverks förmåga att uppfylla väsentliga tekniska krav. Bestämmelser om de väsentliga tekniska kraven på en byggnad finns i 117 § i markanvändnings- och bygglagen och i 50 § i byggförordningen (895/1999). Efter ändringen av markanvändnings- och bygglagen ska bestämmelser om de tekniska krav som ställs på byggnader ingå i 117 a – 117 g §. Målet är att användningen av typgodkända byggprodukter i Finland ska bli allmän. Typgodkännandet måste vara ändamålsenligt med hänsyn till hur omfattande användningen av byggprodukten är.

Det sista momentet innehåller ett bemyndigande att utfärda förordningar. Miljöministeriet får genom förordningar föreskriva om användningen av typgodkännanden för en byggprodukt. Även tidigare har miljöministeriet utfärdat förordningar kallade typgodkännandeförordningar, utifrån vilka typgodkännanden har beviljats. Förordningarna har utfärdats för olika produktgrupper. Genom förordning kan miljöministeriet även ålägga organ för certifiering av tillverkningskontroll att säkerställa att en byggprodukt överensstämmer med kraven. I de förordningar om typgranskning som utfärdas av miljöministeriet anges vilka egenskaper som ska nämnas i ett typgodkännandebeslut. Typgodkännanden ska inte användas för godkännande av exempelvis stora kombinationer av produkter eller hela byggnader. Ett typgodkännande kan bara beviljas i enlighet med en förordning av miljöministeriet om typgodkännandet samt markanvändnings- och bygglagen.

7 §. Ansökan om typgodkännande. Att ansöka om typgodkännande är frivilligt. En tillverkare är inte skyldig att ansöka om typgodkännande. En tillverkare som önskar ansöka om typgodkännande för någon av sina produkter, ska i första hand adressera sin ansökan till ett typgodkännandeorgan som är bemyndigat av miljöministeriet. I särskilda fall kan ansökan lämnas till miljöministeriet. Ansökan om typgodkännande kan skötas av ett bemyndigat ombud till sökanden.

Typgodkännanden meddelas på ansökan. Ansökan ska innehålla tillräcklig information om byggprodukten för att typgodkännandet ska kunna beviljas. Ansökan måste innehålla uppgifter om vad byggprodukten är avsedd för och specificera de egenskaper för vilka typgodkännande söks.

Till ansökan ska en beskrivning av byggprodukten och hur den tillverkas fogas. Dessutom ska sökanden till sin ansökan foga provningsrapporter, beräkningar, ritningar och övriga utredningar för att visa att byggprodukten är duglig för användning i byggande enligt typgodkännandeförordningen.

Till produktbeskrivningen ska sökanden också foga behövliga anvisningar om installation, användning, skötsel och lagring samt tekniska ritningar och anvisningar för projektering och en utredning om hur tillverkningskontrollen ska ordnas.

Sökanden ska meddela vilket certifieringsorgan som anlitas för certifieringen av tillverkningskontrollen och bifoga en utredning över tillverkningskontrollens oavhängighet. Certifieringsorganet ska vara godkänt av miljöministeriet.

Det sista momentet innehåller ett bemyndigande, enligt vilket närmare bestämmelser om ansökningar om typgodkännande och de utredningar som krävs får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

8 §. Beslut om typgodkännande. De uppgifter som ska ingå i typgodkännandebeslutet eller dess bilagor överensstämmer med tidigare praxis.

I beslutet ska såväl sökandens som tillverkarens namn och hemort anges. Orsaken till detta är att det i princip är möjligt att flera aktörer ansöker om typgodkännande för samma produkt. Om t.ex. en importör redan har ansökt om typgodkännande för en byggprodukt, kan andra importörer dra nytta av detta typgodkännande efter att ha kommit överens med berörda parter.

I beslutet ska byggproduktens namn anges, och en beskrivning av produkten ingå så att produkten är entydigt specificerad. Av beslutet ska det framgå till vad produkten är avsedd att användas. I beslutet ska det också specificeras vilka av byggproduktens egenskaper typgodkännandet gäller och vilka

villkor typgodkännandet är förenat med. I beslutet ska dessutom namn och hemort och datum för det certifieringsorgan som certifierar tillverkningskontrollen anges liksom datumet på avtalet om tillverkningskontroll. Beslutet måste även innehålla information om märkningen av byggprodukten. Till beslutet ska behövliga anvisningar för montering, användning, underhåll och lagring förfas.

Av ett typgodkännandebeslut måste dess giltighetstid tydligt framgå. Ett typgodkännande kan beviljas för högst fem år i sänder. Den här tidsbegränsningen innebär ingen förändring jämfört med tidigare praxis. Giltigheten upphör tidigare än vad som anges i beslutet om övergångstiden för en harmoniserad produktstandard som gäller produkten löper ut eller om tillverkaren ansöker om och blir beviljad en europeisk teknisk bedömning för produkten. I så fall måste produkten CE-märkas i enlighet med byggproduktförordningen. Europeiska tekniska bedömningar som har begärts av andra tillverkare binder inte en tillverkare som inte har begärt en sådan.

Det sista momentet innehåller ett bemyndigande att utfärda förordningar. Enligt detta får närmare bestämmelser om typgodkännandebeslut utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

9 §. Typgodkännandemärkning. Ett typgodkännandebeslutet ska innehålla information om hur en byggprodukt ska märkas. För märkningen svarar byggproduktens tillverkare eller en representant för tillverkaren. Själva märkningen ändras inte jämfört med tidigare praxis. Märkningen ska i första hand fästas på produkten. Om detta på grund av produktens beskaffenhet inte är möjligt, kan märkningen fästas på förpackningen eller på dokument som levereras tillsammans med produkten. Märkningen får göras i dokument exempelvis om produkten inte förpackas. Enligt byggproduktförordningen går man till väga på samma sätt med CE-märkningen.

En typgodkännandemärkning får användas så länge typgodkännandet är i kraft. Typgodkännandemärkning får inte fästas på en byggprodukt och produkten får inte föras ut på marknaden försedd med typgodkännan-

demärkning om typgodkännandet inte längre gäller. En produkt får inte heller förses med typmärkning när övergångstiden för en harmoniserad produktstandard som gäller produkten har löpt ut. Det är möjligt att det efter denna övergångstid ännu finns sådana typgodkända exemplar av produkten på marknaden som inte har monterats på ett byggnadsverk. Byggprodukter som har släppts ut på marknaden kan användas så länge de uppfyller de väsentliga tekniska krav som anges i markanvändnings- och bygglagen eller i bestämmelser som har utfärdats med stöd av lagen.

Andra momentet i paragrafen innehåller ett bemyndigande, enligt vilket närmare bestämmelser om typgodkännandemärkning och användningen av den får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

10 §. Tillsyn som rör typgodkännande. Vid tillverkning av en typgodkänd byggprodukt används certifiering av tillverkningskontrollen för att säkerställa att produkten uppfyller de krav på produkten som ställs i den förordning som gäller typgodkännande av produkten och i typgodkännandebeslutet.

Certifieringen av tillverkningskontrollen består av 1) tillverkarens egen tillverkningskontroll i fabriken och 2) den certifiering av tillverkningskontrollen som utförs av ett organ för certifiering av tillverkningskontroll. Tillverkarens egen tillverkningskontroll består av den tillverkningskontroll i fabriken som tillverkaren upprätthåller och den testning som tillverkaren utför. Till den certifiering av tillverkningskontrollen som utförs av certifieringsorganet hör 1) en första besiktning av produktionen och tillverkningskontrollen och 2) fortlöpande övervakningen och utvärderingen samt godkännande av tillverkningskontrollen. I avtalet om tillverkningskontroll ska det anges vilka prover som ska testas i produktionsanläggningen och vilka av de produkter som redan har nått marknaden som ska tas ut för provning.

Det sista momentet i paragrafen innehåller ett bemyndigande att utfärda förordningar. Enligt detta får närmare bestämmelser om tillverkningskontroll utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

3 kap. Kontrollintyg

11 §. *Organ som utfärdar kontrollintyg* I lagen om godkännande av byggprodukter föreskrivs om certifierade bruksbeskrivningar. Den största förändringen i systemet med nationella produktgodkännanden som den nya lagen innebär är att de certifierade bruksbeskrivningarna frångås och nya kontrollintyg införs i stället. Eftersom det vid godkännande av byggprodukter finns en klar skillnad mellan en certifierad bruksbeskrivning och ett kontrollintyg enligt den nya lagen, är det för att undvika missförstånd praktiskt att ge det nya förfarandet ett nytt namn.

Med ett kontrollintyg kan man styrka att en byggprodukt har de egenskaper som krävs i markanvändnings- och bygglagen eller med stöd av den. Intyget visar att byggprodukten vid den användning som den är avsedd för uppfyller de väsentliga tekniska krav som ställs på produkten enligt markanvändnings- och bygglagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Kontrollintyget visar också att byggprodukten uppfyller kraven i förordningen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter. Dessa krav kan gälla hur byggproduktens egenskaper har utretts och angetts. Användning av kontrollintyg är frivilligt för tillverkaren.

Godkännande med kontrollintyg är ett mindre tungrott förfarande än typgodkännande, och det används för produkter som inte har lika stor betydelse med hänsyn till byggnadens förmåga att uppfylla de väsentliga tekniska kraven.

Kontrollintyg utfärdas av organ som är godkända av miljöministeriet.

12 §. *Användning av kontrollintyg.* Kontrollintyg används för godkännande av andra byggprodukter än de som typgodkänns. Kontrollintyg kan användas för godkännande av byggprodukter som inverkar på en byggnads förmåga att uppfylla väsentliga tekniska krav. De byggprodukter som är mest kritiska med avseende på uppfyllandet av dessa krav godkänns genom typgodkännande, medan kontrollintyg används för produkter för vilka kraven är mindre. I sak kan skillnaden jämföras med skillnaden mellan olika system för bedömning och fortlöpande kontroll av

byggprodukters prestanda i EU:s byggproduktförordning. Närmast jämförbara med de byggprodukter för vilka kontrollintyg har utfärdats är de produkter som har bedömts och godkänts enligt AVCP-systemen 3 och 4 som definieras i bilaga V till byggproduktförordningen.

Med kontrollintyg kan man även godkänna byggprodukter som kan ha stor betydelse med hänsyn till de väsentliga tekniska kraven hos en byggnad. Det här utnyttjas när det är lämpligare att godkänna en produkt med kontrollintyg, därför att ett förfarande med typgodkännande skulle bli för betungande.

Liksom fallet är med typgodkännanden beviljas även kontrollintyg på basis av ändamålsenlighet, en omfattande användning i hela landet och ett behov att förenkla eller förenhetliga de kommunala byggnadstillsynsmyndigheternas åtgärder.

Kontrollintyg utfärdas utgående från tillverkarens egen tillverkningskontroll samt den certifiering av tillverkningskontrollen som utförs av ett certifieringsorgan.

Ett godkänt organ som utfärdar kontrollintyg bestämmer specifikt för produkten eller produktgruppen vilka uppgifter om produkten som ska anges i kontrollintyget.

Kontrollintyg beviljas på grundval av antingen fortlöpande certifiering av tillverkningen eller testning av prover från varje leveransparti beroende på omständigheterna.

Det sista momentet innehåller ett bemyndigande att utfärda förordningar. Enligt detta får närmare bestämmelser om grunderna för beviljande av kontrollintyg utfärdas genom förordning av miljöministeriet. Ett typgodkännande grundar sig på en detaljerad förordning om typgodkännandet av produkten i fråga. Vilka produkter eller produktgrupper som ett godkänt organ får utfärda kontrollintyg för ska specificeras genom en förordning av miljöministeriet om grunderna för kontrollintyg. Förordningen kommer likväl inte att vara lika detaljerad som de förordningar som gäller typgodkännande, varför godkännande genom kontrollintyg är ett enklare förfarande än typgodkännande. Ett kontrollintyg kan till exempel gälla lastöverförande stålkomponenter för betongkonstruktioner, konstruktionsstål som avviker från

produktstandarder, vissa tillsatser för betong och vissa typer av specialbruk.

13 §. Ansökan om kontrollintyg. Kontrollintyg ansöks hos ett s.k. godkänt organ som är godkänt av miljöministeriet. Ansökan om kontrollintyg kan skötas av ett bemyndigat ombud till sökanden.

Till sin ansökan ska sökanden foga 1) undersökningsrapporter och övriga utredningar utifrån vilka det är möjligt att bedöma produktens användningssätt och duglighet samt 2) uppgifter om tillverkningskontrollen. På basis av dessa uppgifter kan det godkända organet utreda om alla villkor för att ett kontrollintyg ska kunna beviljas är uppfyllda.

Tredje momentet innehåller ett bemyndigande att utfärda förordningar. Enligt detta får närmare bestämmelser om ansökan om kontrollintyg och om de utredningar som behövs utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

14 §. Utfärdande av kontrollintyg. Till sitt innehåll är ett kontrollintyg mindre omfattande än ett typgodkännande. I ett kontrollintyg eller i en bilaga till intyget måste tillverkarens och sökandens namn och hemort anges. Om t.ex. en importör redan har ansökt om kontrollintyg för en byggprodukt, kan andra importörer dra nytta av intyget efter att ha kommit överens om detta med berörda parter.

Byggproduktens namn och en beskrivning av produkten måste även ingå i kontrollintyget eller en bilaga till detta. Dessa uppgifter specificerar produkten. I intyget eller en bilaga till intyget måste även nödvändiga uppgifter om byggproduktens egenskaper och användningssätt samt övriga omständigheter som hänför sig till användningen av produkten nämnas. Kontrollintyget ska dessutom innehålla information om vilken metod som har använts vid bedömningen av byggprodukten.

Kontrollintyg utfärdas för viss tid, dock för högst fem år i sänder. Om det godkända organet anser det nödvändigt, kan organet kräva periodisk utvärdering. På detta sätt säkerställs att byggprodukten för vilken kontrollintyget har beviljats, fortsättningsvis uppfyller kraven i fråga om sina prestanda.

Om ett kontrollintyg beviljas på grundval av kontroll av leveranspartierna, kan byggprodukterna tas i bruk först när det godkända organet har utfärdat ett intyg, där leveranspartiet i fråga godkänns för användning.

4 kap. Tillverkningskontroll

15 §. Användning av tillverkningskontroll. Alla byggprodukter som inte omfattas av harmoniserade produktstandarder omfattas inte av någon typgodkännandeförordning eller av förordningen om grunderna för kontrollintyg. Byggproduktens egenskaper kan då frivilligt påvisas genom tillverkarens eget system för tillverkningskontroll i fabriken. Systemet certifieras av ett organ för certifiering av tillverkningskontroll. Genom tillverkningskontrollen kan man visa att en byggprodukt uppfyller de väsentliga tekniska krav som ställs i markanvändnings- och bygglagen eller med stöd av den. Man kan också redovisa hur byggproduktens egenskaper har utretts och angetts. Förfarandet är frivilligt för tillverkaren.

En tillverkare kan använda tillverkningskontroll när typgodkännande eller kontrollintyg inte kan beviljas för produkten.

16 §. Innehållet i tillverkningskontrollen. Ett system för tillverkningskontroll består av 1) ett system för tillverkningskontroll i fabriken som upprätthålls av tillverkaren och testning som utförs av tillverkaren samt 2) certifiering av tillverkningskontrollen som utförs av ett organ för certifiering av tillverkningskontroll. Till den tillverkningskontroll som utförs av certifieringsorganet hör 1) den första besiktningen av produktionen och tillverkningskontrollen och 2) den fortlöpande övervakningen och bedömningen samt godkännandet av tillverkningskontrollen. Tillverkningskontrollen kan även inbegripa testning av produkter som tas ut i produktionsanläggningen och på marknaden.

Produktgodkännande genom tillverkningskontroll är lämplig till exempel för färdigbetong, hustekniska kanalelement, badrums-element, väggelement som tillverkas av murblock och stora betongrör.

Det sista momentet innehåller ett bemyndigande att utfärda förordningar. Enligt detta

får närmare bestämmelser om användningen av tillverkningskontroll utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

5 kap. Byggplatsspecifik prestandakontroll

17 §. Byggplatsspecifikt påvisande av dugligheten Om en byggprodukts duglighet för användning i byggande inte har visats på något annat sätt kan dugligheten visas särskilt för projektet i fråga. Med projekt avses i detta fall ett specifikt byggnadsverk, såsom en affärsbyggnad, ett flervåningshus eller ett enfamiljshus. Även ett långt vägbygge, som inte hör till någon kommunal byggnadstillsynsmyndighets ansvarsområde, anses var ett projekt.

Med byggplatsspecifik styrkning av dugligheten avses att den som påbörjar ett byggprojekt påvisar byggprodukten duglighet (lämplighet för användning i byggnadsverket i fråga) för byggplatsen, om markanvändnings- och bygglagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den innehåller krav som rör användningen av byggprodukten i fråga och dugligheten inte har fastställts på något annat sätt. Byggnadstillsynsmyndigheten kan fordra att dokument som styrker dugligheten uppvisas.

Enligt 152 § 1 mom. i markanvändnings- och bygglagen ska en byggprodukt som är avsedd att stadigvarande ingå i ett byggnadsverk ha sådana egenskaper att byggnadsverket under en ekonomiskt motiverad livslängd uppfyller de väsentliga kraven på byggande om det är projekterat och byggt på behörigt sätt och underhålls på sedvanligt sätt.

Med andra ord måste en byggprodukts duglighet alltid kontrolleras när produkten omfattas av nationella krav som anges i bestämmelser om byggande.

Exempel på byggprodukter för vilka byggplatsspecifik prestandakontroll skulle kunna användas är branddörrar och brandfönster som avviker från typgodkännandet.

Ansvar för att påvisa duglighet hos en byggprodukt för ett visst byggprojekt och de kostnader som detta medför vilar på den som påbörjar byggprojektet. Med den som påbörjar ett byggprojekt avses, i enlighet med 119 § i markanvändnings- och bygglagen, en

person som ska se till att byggnaden planeras och byggs i enlighet med bestämmelserna om byggande och det beviljade tillståndet.

Om den som påbörjar ett byggprojekt inte har fullgjort sin skyldighet att utreda en byggprodukts egenskaper och byggnadstillsynsmyndigheten har orsak att misstänka att produkten inte uppfyller väsentliga tekniska krav, ålägger byggnadstillsynsmyndigheten den som påbörjar projektet att påvisa produktens duglighet.

Avsikten är att den som påbörjar ett byggprojekt ska utreda byggprodukten egenskaper tillsammans med experter och redovisa dem för byggnadstillsynsmyndigheten. Experten grundar sitt utlåtande på tillgänglig information om material, tillbehör, produkter, system och konstruktioner och på planer.

Det finns flera sätt att visa dugligheten hos en byggprodukt för en specifik byggplats. Dugligheten kan visas genom att dokument eller utlåtanden av utomstående experter lämnas till den kommunala byggnadstillsynsmyndigheten. Detta förfarande som ska användas i första hand, och det spar kostnader för den som påbörjar projektet. Om dugligheten inte i tillräcklig grad framgår av de dokument som lämnats och de inte kan användas som underlag för ett expertutlåtande, kan man alternativt ta prover av konstruktioner och de byggmaterial och byggtillbehör samt övriga byggprodukter. Provtagningen måste begränsas till det nödvändiga så att den som påbörjar projektet inte orsakas onödiga kostnader.

Om man vid byggplatsspecifik styrkning av dugligheten väljer lösningen att ta prover medan byggandet pågår, måste proverna tas av ett organ för certifiering av tillverkningskontroll eller ett annat organ som byggnadstillsynsmyndigheten anser äga tillräcklig kompetens. Certifieringsorganet får vid behov anlita en underentreprenör. I så fall bär certifieringsorganet likväl ansvar för de åtgärder som underentreprenören utför. Den som påbörjar projektet har rätt att välja det organ som utför provtagningen bland de organ för certifiering av tillverkningskontroll som miljöministeriet har godkänt och de organ som byggnadstillsynsmyndigheten anser äga tillräcklig kompetens. Den som

påbörjar projektet svarar för kostnaderna för den byggplatsspecifika prestandakontrollen.

6 kap. Bemyndigade och godkända organ

18 §. Behörighet att bemyndiga och godkänna organ. Miljöministeriet har behörighet att godkänna och bemyndiga organ, dvs. typgodkännandeorgan, godkända organ och organ för certifiering av tillverkningskontroll. När ett typgodkännandeorgan godkänns kallas det bemyndigande. Godkända organ och organ för certifiering av tillverkningskontroll godkänns av miljöministeriet. För detta måste organen uppfylla tillämpliga krav som grundar sig på bestämmelser och föreskrifter. Miljöministeriet har ingen prövningsrätt i fråga om bemyndigandena eller godkännandena, utan när alla villkor är uppfyllda måste organet bemyndigas eller godkännas.

19 §. Ansökan om bemyndigande att verka som typgodkännandeorgan. Bemyndigande att verka som typgodkännandeorgan kan sökas av såväl finländska som utländska organ. Vilken bolagsform organet har spelar ingen roll.

I ansökan ska de produktgrupper som organet önskar meddela typgodkännanden för specificeras. Sökanden ska lämna tillräckliga upplysningar om sin tekniska kompetens och sin oavhängighet. Sökanden måste ha tillräcklig personal och tillräckliga resurser i övrigt med hänsyn till de produktgrupper som sökanden ansöker om att få meddela typgodkännanden för. Dessutom måste sökanden i händelse av ersättningsskyldighet framlägga en utredning som visar att den har en ansvarsförsäkring eller ett annat därmed jämförbart arrangemang enligt 33 §. Vid behov kan miljöministeriet använda ackrediterade organ för att utreda om sökanden uppfyller villkoren ovan.

Det sista momentet innehåller ett bemyndigande att utfärda förordningar. Enligt detta får närmare bestämmelser om ansökan om bemyndigande att verka som typgodkännandeorgan utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

20 §. Ansökan om att bli ett godkänt organ som får utfärda kontrollintyg. Ansökan om

att bli ett godkänt organ som får utfärda kontrollintyg kan göras av såväl finländska som utländska sammanslutningar. Vilken bolagsform organet har spelar ingen roll.

I sin ansökan ska den sökande specificera de produkter eller produktgrupper som verksamheten gäller. Sökanden måste i samband med sin ansökan presentera uppgifter utgående från vilka det är möjligt att fastställa om organet har tillräcklig teknisk kompetens och är oavhängigt. Nivån på kraven är lägre än för typgodkännandeorgan. Dessutom måste sökanden framlägga en utredning som visar att den i händelse av ersättningsskyldighet har en ansvarsförsäkring eller ett annat därmed jämförbart arrangemang enligt 33 §. Vid behov kan miljöministeriet använda ackrediterade organ för att utreda om sökanden uppfyller villkoren ovan.

Det sökande organet måste i samband med sin ansökan redogöra för de tekniska kriterier enligt vilka organet ämnar bevilja kontrollintyg. Dessa kriterier måste anges skilt för varje produkt eller produktgrupp. Om en detaljerad redogörelse ännu inte kan ges i samband med ansökan, ska metoderna som används redovisas innan verksamheten inleds. Grunderna för beviljande av kontrollintyg är således öppna och offentliga. Innehållet i de tekniska kriterierna är inte i sig en förutsättning för att miljöministeriet ska godkänna sökanden som godkänt organ.

Det sista momentet innehåller ett bemyndigande att utfärda förordningar. Enligt detta får närmare bestämmelser om ansökan att bli ett godkänt organ som beviljar kontrollintyg utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

21 §. Ansökan om godkännande som organ för certifiering av tillverkningskontroll. Godkännande som organ för certifiering av tillverkningskontroll får sökas av såväl finländska som utländska sammanslutningar. Vilken bolagsform organet har spelar ingen roll.

I ansökan ska de produkter eller produktgrupper som verksamheten avses gälla specificeras. Dessutom ska sökanden presentera uppgifter utgående från vilka det är möjligt att fastställa om organet är oavhängigt och har tillräcklig teknisk kompetens. Nivån på

kraven är lägre än för godkända organ. Dessutom måste sökanden i händelse av ersättningsskyldighet framlägga en utredning som visar att den har en ansvarsförsäkring eller ett annat därmed jämförbart arrangemang enligt 33 §. Vid behov kan miljöministeriet använda ackreditering för att utreda om sökanden uppfyller villkoren ovan.

Det sista momentet innehåller ett bemyndigande att utfärda förordningar. Enligt detta får närmare bestämmelser om ansökan om godkännande som organ för certifiering av tillverkningskontroll ges genom förordning av miljöministeriet.

22 §. Allmänna krav på organ. De allmänna kraven på bemyndigade och godkända organ är som följer: För det första ska organet ha tekniskt sakkunnig personal. För det andra ska organet ha tillgång till de tekniska hjälpmedel som behövs för att sköta sina uppgifter. För det tredje ska organet ha tillräckliga ekonomiska resurser för att kunna sköta sina uppgifter. Organet får t.ex. inte ha allvarliga betalningsstörningar, det får inte vara i likvidation och det får inte ha skattekulder. Organet måste ha tillgång till personal som är oavhängig i förhållande till de organisationer och byggprodukter som ska bedömas. Bestämmelser om grunderna för sakkännedom, tillförlitlighet och oavhängighet finns i 23 §.

I Finland finns få organ, och samma organ ska kunna sköta flera olika uppgifter utan att dess oavhängighet äventyras. Det här säkerställs genom att de förfaranden som sammanhänger med typgodkännande, kontrollintyg eller certifieringen av tillverkningskontroll separeras från varandra funktionellt.

Det sista momentet innehåller ett bemyndigande att utfärda förordningar. Närmare bestämmelser om de allmänna krav som ställs på organ får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

23 §. Bedömning av ett organs sakkännedom, tillförlitlighet och oavhängighet. Personalens sakkännedom bedöms utifrån dess utbildning och erfarenhet. Dessutom beaktas den kompetens som visats i den praktiska verksamheten. Personalens kompetens visas med betyg och intyg över utbildning och erfarenhet.

Ett organs tillförlitlighet bedöms utifrån de personer som ingår i organets styrelse eller förvaltningsråd. En sökande kan anses vara tillförlitlig såvida inte en medlem eller ersättare i den sökande sammanslutningens styrelse eller förvaltningsråd, verkställande direktören, en ansvarig bolagsman eller någon annan i en med dessa jämförbar ställning under de senaste fem åren har dömts till straff för en förseelse som visar att han eller hon är olämplig att vara verksam i ett bemyndigat eller godkänt organ eller har meddelats näringsförbud.

Sökandens oavhängighet bedöms utifrån den verksamhet som sökanden och dess anställda bedriver. En sökande anses vara oavhängig om varken sökanden eller någon av dess anställda bedriver eller står i kommersiellt, ekonomiskt eller något annat beroendeförhållande till någon som bedriver produktion eller import av, handel med eller planering, marknadsföring eller reparation av byggprodukter. Sökanden får inte heller stå i beroendeförhållande till organisationer som bildats av aktörer som bedriver sådan verksamhet.

Med andra ord kan personalen inte vara i anställd hos en produktionsanläggning som bedöms eller ha innehav i en sådan anläggning. Den får inte heller delta i planering, tillverkning eller distribution av produkter som tillverkas av en sådan anläggning.

Miljöministeriet kan kräva att organets sakkännedom, tillförlitlighet och oavhängighet bedöms av utomstående. Med andra ord får miljöministeriet använda ackreditering för att utreda om sökanden uppfyller villkoren ovan.

24 §. Innehåll i beslut om bemyndigande och godkännande. Miljöministeriet har omfattande prövningsrätt i fråga om giltighetstiden för bemyndigandet eller godkännandet. Beslut om att befullmäktiga typgodkännandeorgan eller godkänna organ som utfärdar kontrollintyg eller organ för certifiering av tillverkningskontroll kan gälla för viss tid eller tills vidare. Ett bemyndigande eller godkännande som gäller för viss tid kan bli aktuellt till exempel i sådana fall där miljöministeriet har använt ackreditering för att utreda om ett organ uppfyller gällande krav.

Om ackrediteringen gäller för viss tid, får miljöministeriet använda samma tid.

Bemyndigandet eller godkännandet kan begränsas så att verksamheten blir mindre omfattande än vad som avses i ansökningsen. Det här kan göras t.ex. om villkoren är uppfyllda för några delområden men inte alla.

Nödvändiga villkor för utövande av och tillsyn över verksamheten kan fogas till beslutet. Behovet av sådana villkor kan exempelvis framgå av ett ackrediteringsbeslut.

Beslutet kan även förenas med ett villkor om att verksamheten ska inledas utsatt tid vid äventyr att beslutet förfaller. Verksamhetsförutsättningarna har utretts vid tidpunkten för beslutet. Förutsättningarna kan förändras t.ex. genom byte av styrelsemedlemmar eller personal. Om en verksamhet inte bedrivs, är det möjligt att förutsättningarna för att inleda verksamheten minskar. Det är därför viktigt att verksamheten inleds inom skälig tid efter beslutet.

25 §. Tillsyn över efterlevnaden av villkoren för bemyndigande och godkännande. Miljöministeriet har tillsyn över efterlevnaden av produktgodkännandelagen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen samt andra bestämmelser om godkännande av byggprodukter och likaså villkoren i miljöministeriets beslut om bemyndigande och godkännande. Miljöministeriet bistås i detta arbete av de kommunala byggnadstillsynsmyndigheterna.

För att miljöministeriet ska kunna sköta sina tillsynsuppgifter, åläggs det bemyndigade eller godkända organet att lämna miljöministeriet sådana uppgifter som behövs för tillsynen. Organet ska utan dröjsmål underätta miljöministeriet om förändringar i ägandeförhållandena, personskiften som rör dem som är ansvariga för verksamheten samt andra betydande förändringar i verksamheten. Denna skyldighet gäller även om den inte nämns i beslutet.

Miljöministeriet har rätt att på organets verksamhetsställe och i organets laboratorier företa inspektioner som behövs för tillsynen. På så sätt kan miljöministeriet säkerställa att organet har lämnat korrekta uppgifter. Inspektioner får likväl inte utföras i utrymmen som används för permanent boende, emedan

det inte är nödvändigt att utsträcka dem till utrymmen som omfattas av hemfriden.

26 §. Upphävande av kontrollintyg. Om miljöministeriet upptäcker att ett godkänt organ har beviljat ett kontrollintyg för en byggprodukt som inte uppfyller kraven i markanvändnings- och bygglagen eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen, får ministeriet upphäva intyget med stöd av sitt tillsynsuppdrag.

27 §. Avbrytande av verksamheten. När miljöministeriet utövar tillsyn över bemyndigade och godkända organs verksamhet kan det upptäcka att ett organ inte sköter sitt uppdrag korrekt. I så fall får miljöministeriet ge organet en skriftlig varning eller avbryta verksamheten.

Giltiga skäl till att en varning ges eller att verksamheten avbryts är att 1) bestämmelserna i denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen eller andra bestämmelser som gäller godkännande av byggprodukter inte iakttas i verksamheten, 2) organets uppgifter i övrigt inte har utförts korrekt, eller 3) det bemyndigade eller godkända organet har brutit mot villkoren i beslutet om bemyndigande eller godkännande. Det beror på förseelsen omfattning om det förfarande som i första hand ska tillämpas är en skriftlig varning eller avbrytande av verksamheten.

Organet får överklaga ett beslut om att verksamheten ska avbrytas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Ett beslut om att avbryta verksamheten ska iakttas även när ändring har sökts.

28 §. Återkallande av bemyndigande och godkännande. Om det med hänsyn till tillsynen inte är tillräckligt att ge en skriftlig varning eller avbryta verksamheten har miljöministeriet även rätt att återkalla ett bemyndigande eller godkännande som ministeriet har utfärdat.

Ett bemyndigande eller godkännande kan återkallas om 1) det bemyndigade eller godkända organet inte bedriver regelbunden verksamhet eller om det upphör med verksamheten i fråga, 2) det bemyndigade eller godkända organet inte längre uppfyller villkoren för bemyndigandet eller godkännandet och inte inom utsatt tid har avhjälpt bristerna,

3) organet har försatts i konkurs, eller 4) en sådan representant för organet som har bestämmande ställning har meddelats näringsförbud.

Vad som anses med att bedriva regelbunden verksamhet kan variera beroende på i vilken mån tillverkarna har ansökt om produktgodkännanden hos organet. Ibland kan tiden mellan godkännanden av ett visst slags byggprodukt bli rätt lång. Om organet upprätthåller kontinuerlig beredskap, kan uppehållet vara i några år. Om verksamheten har upphört helt eller om beredskapen för verksamheten har upphört under uppehållet, kan miljöministeriet återkalla bemyndigandet eller godkännandet.

Om miljöministeriet upptäcker att ett bemyndigat eller godkänt organ inte längre uppfyller de villkor som ställs på organet, ska ministeriet i första hand be organet avhjälpa bristerna inom en fastställd tid som ska vara skälig. Det är möjligt att återkalla ett bemyndigande eller godkännande bara om organet inte avhjälper bristerna.

Situationen är klar om ett organ försatts i konkurs eller om en representant för organet meddelas näringsförbud. Då kan organet givetvis inte längre fortsätta verksamheten.

Miljöministeriet ska också återkalla ett bemyndigande eller godkännande om organets verksamhet har avbrutits och organet inte inom skälig tid har eliminerat orsakerna till avbrottet. Vilken tid som ska anses skälig beror på åtgärdernas omfattning.

Beslut om att återkalla bemyndiganden eller godkännandet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Ett beslut om återkallande av ett bemyndigande eller godkännande ska iakttas även om det har överklagats.

7 kap. Krav på bemyndigade eller godkända organs verksamhet

29 §. Certifiering av tillverkningskontroll. Ett organ för certifiering av tillverkningskontroll har som uppgift att certifiera tillverkningskontrollen i fabriken när en byggprodukt godkänns med typgodkännande eller kontrollintyg eller genom tillverkningskontroll. Certifieringen gäller överensstämmelse

med kraven i typgodkännandeförordningen för produkten eller överensstämmelse med kraven för kontrollintyg i förordningen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter. I fråga om tillverkningskontrollen gäller certifieringen hur egenskaperna hos byggprodukten har utretts och angetts. Avsikten är att fastställa om produkten uppfyller de väsentliga tekniska krav som ställs i markanvändnings- och bygglagen eller med stöd av den.

30 §. Rapport över tillverkningskontroll. Ett organ för certifiering av tillverkningskontroll ska sörja för dokumenteringen av de kontrollåtgärder och övriga åtgärder som organet utför i samband vid certifieringen av systemet för tillverkningskontroll. Certifieringsorganet ska spara de dokument som uppstår i verksamheten i tio år så att det är möjligt att i efterhand kontrollera vad som kommit fram i certifieringsverksamheten.

I fråga om typgodkända byggprodukter ska certifieringsorganet årligen redovisa resultaten av certifieringen av tillverkningskontrollen för det organ som har beviljat typgodkännandet. Om typgodkännandet har meddelats av ett typgodkännandeorgan, ska rapporten lämnas till detta organ. Om typgodkännandet har meddelats av miljöministeriet, ska rapporten lämnas till ministeriet. I fråga om byggprodukter som har godkänts med kontrollintyg, ska certifieringsorganet årligen redovisa resultaten av certifieringen av tillverkningskontrollen för det godkända organet. I fråga om produkter som har godkänts genom tillverkningskontroll ska certifieringsorganet årligen redovisa resultaten av certifieringen av tillverkningskontrollen för tillverkaren.

I samband certifieringen av tillverkningskontrollen för en byggprodukt upptäcks ibland allvarliga brister som gäller säkerheten och sundheten. I sådana fall är det inte tillräckligt att rapportera på vanligt sätt, utan även miljöministeriet måste informeras om bristerna.

31 §. Tjänsteansvar. Det är sannolikt att de sammanslutningar som ansöker om att få bli typgodkännandeorgan eller godkända organ är till exempel aktiebolag och att de inte företräder offentliga organ. Typgodkännande-

verksamhet och utfärdande av kontrollintyg innebär likväl till sin natur utövning av offentlig makt. Personalen i ett typgodkännandeorgan och ett godkänt organ utövar offentlig makt när de utför sina uppgifter enligt produktgodkännandelagen.

Tack vare 124 § i grundlagen behövs inte längre hänvisningar till allmänna förvaltningslagar såsom personuppgiftslagen (523/1999) eller lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003). Eftersom det gäller utövning av offentlig makt, måste man i verksamheten iaktaga den allmänna principen gällande tjänstemannajäv. På personalen i ett typgodkännandeorgan och ett godkänt organ tillämpas därför vad som föreskrivs om tjänstemannajäv i förvaltningslagen (434/2003) och särskilt i dess 27 och 28 §. Utöver förvaltningslagen tillämpas även språklagen (423/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet på personalen.

Utöver principen gällande tjänstemannajäv tillämpas på tjänstemän vid typgodkännandeorgan eller godkända organ bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar vid skötseln av de uppgifter som anges i denna lag, eftersom det är fråga om utövning av offentlig makt. På tjänstemän tillämpas likaså bestämmelserna om skadeståndsansvar i skadeståndslagen (412/1974) vid skötseln av de uppgifter som anges i denna lag.

När personalen vid ett organ utövar offentlig makt måste den dessutom i sin verksamhet i praktiken även beakta bland annat lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

32 §. Sekretess. Tillverkning och import av byggprodukter är affärsverksamhet, som kan innebära konkurrens och affärshemligheter. Typgodkännandeorgan, godkända organ och organ för certifiering av tillverkningskontroll får genom sin verksamhet uppgifter om tillverkarnas ekonomiska ställning samt affärs- och yrkeshemligheter. Sådana uppgifter får inte utan samtycke av det berörda företaget yppas för utomstående, och de får inte heller utnyttjas till enskild fördel. Bestämmelser om sekretess finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

I vissa situationer måste ovan nämnda uppgifter ändå kunna ges vidare. För det första måste en statlig eller kommunal myndighet informeras om sådant, som inverkar på deras möjligheter att sköta sina uppgifter enligt produktgodkännandelagen. För det andra måste marknadstillsynsmyndigheterna upplysas om sådant som inverkar på marknadstillsynen. För det tredje måste polis- och åklagarmyndigheterna informeras om sådant som har betydelse för utredningen av brott. Domstolar måste ges den information som de ber om.

33 §. Ansvarsförsäkring. Ett organ kan i sin verksamhet av misstag eller oaktsamhet dra på sig en stor ersättningsskyldighet. För att berörda parter eller utomstående inte ska orsakas oskäligen ekonomisk skada i händelse av ersättningsskyldighet måste organet teckna en ansvarsförsäkring. Även något annat jämförbart arrangemang kan komma på fråga.

34 §. Hänvisning till strafflagen. Paragrafen innehåller en sträng sekretessbestämmelse. Den som bryter mot bestämmelsen ska dömas till straff enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen (39/1889), om förseelsen inte är straffbar enligt 40 kap. 5 § i strafflagen och ett strängare straff inte föreskrivs någon annanstans i lag. Straffbestämmelsen ändras inte jämfört med tidigare praxis.

35 §. Brotts mot bestämmelserna om godkännande av byggprodukter. Det finns skäl att som straffbar handling i lagen ange erbjudande av tjänster för godkännande av byggprodukter utan det bemyndigande eller godkännande av miljöministeriet som krävs enligt produktgodkännandelagen. Bestämmelser om typgodkännande, kontrollintyg och tillverkningskontroll finns i 3 § och bestämmelser om certifiering av tillverkningskontrollen i 29 § i lagen. Den som bryter mot bestämmelserna ska för brott mot bestämmelserna om godkännande av byggprodukter dömas till böter eller fängelse i högst tre månader. Inte heller denna straffbestämmelse ändras jämfört med tidigare praxis.

Trots den centraliseringsprincip som tillämpats i den totala omarbetningen av strafflagen, kan straffbestämmelsen, som innehåller ett hot om ett kort fängelsestraff,

placeras i en speciallag för att bevara en enhetlig lagstiftningshelhet. Att inkludera brott mot bestämmelserna om godkännande av byggprodukter i produktgodkännandelagen är därför motiverat.

8 kap. Särskilda bestämmelser

36 §. Sökande av ändring i beslut av ett organ. Typgodkännandeorgan och godkända organ utövar offentlig makt och meddelar beslut. Ett myndighetsbeslut får överklagas, och till beslutet måste en besväransvisning fogas.

En part som är missnöjd med det beslut om partens ansökan som ett typgodkännandeorgan eller ett godkänt organ meddelat får begära omprövning hos det organ som meddelat beslutet inom 30 dagar efter det att parten har fått del av beslutet. På så sätt ges den part som fattat beslutet möjlighet att ytterligare överväga sitt beslut.

En begäran om omprövning behandlas i enlighet med förvaltningslagen. Ändring av ett omprövningsbeslut som gäller ett typgodkännande eller ett kontrollintyg får sökas hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Eftersom beslut av organ handlar om frågor av tämligen teknisk natur, är det ändamålsenligt att begränsa rätten att överklaga beslut genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen genom att kräva besvärstillstånd.

37 §. Överklagande av ministeriets beslut. Beslut fattade av ministerier har traditionellt överklagats genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. En processarbetsgrupp tillsatt av justitieministeriet har i betänkande 4/2011 föreslagit att ändringssökande som gäller förvaltningsbeslut som fattas av ministerier generellt ska styras till de regionala förvaltningsdomstolarna. Därför föreslås att beslut som miljöministeriet fattar med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).

38 §. Ömsesidigt godkännande. Från andra medlemsstater i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och från Turkiet kan man även importera sådana byggprodukter som inte omfattas av krav på CE-märkning. Pro-

dukterna kan vara godkända i staten i fråga. Till principen om ömsesidigt godkännande hör att nationella godkännanden godkänns av alla stater i området.

Byggprodukterna avviker från andra produkter som omfattas av principen om ömsesidigt godkännande. När det gäller byggprodukter är det vanligt att nationella krav gäller hela byggnadsverk och inte enskilda byggprodukter. En byggprodukts duglighet bedöms därför ofta när den är ansluten till ett byggnadsverk. Kraven varierar från stat till stat. Bland orsakerna till detta kan nämnas de varierande klimatförhållandena i olika delar av Europa. En byggprodukt som har godkänts nationellt i ett land lämpar sig därför inte nödvändigtvis som sådan för användning i byggande i ett annat land. En byggprodukt som har godkänts nationellt i Turkiet uppfyller till exempel inte nödvändigtvis kraven på köldtålighet i Finland.

Av denna orsak har bestämmelsen om ömsesidigt godkännande undantagsvis skrivits så att ett produktgodkännande som beviljats i andra medlemsstater i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Turkiet anses ge tillförlitlig information om en byggprodukts egenskaper. Den som påbörjar ett byggprojekt kan använda sådan information när den utreder om en byggprodukt uppfyller de väsentliga tekniska krav som anges i markanvändnings- och bygglagen eller med stöd av den.

Tillsammans med frivilliga förfaranden för produktgodkännande erbjuder principen om ömsesidigt godkännande jämlik tillgång till den Finska marknaden för importerade byggprodukter som saknar CE-märkning.

9 kap. Ikraftträdande

39 §. Ikraftträdande. Lagen avses träda i kraft den 1 juli 2013. Samma dag träder även EU:s byggproduktförordning i kraft. Genom lagen upphävs lagen om godkännande av byggprodukter (230/2003).

40 §. Övergångsbestämmelser. Den nya produktgodkännandelagen ska även tillämpas på ärenden som vid lagens ikraftträdande behandlas av ett organ. Det här innebär att alla beslut om ansökningar som meddelas

efter att lagen trätt i kraft grundar sig på den nya lagen. Orsaken till detta är att CE-märkning av byggprodukter blir obligatorisk, och att det nationella systemet för produktgodkännande måste gälla i sin helhet senast den 1 juli 2013.

Avsikten är inte att stoppa organens verksamhet på grund av att denna lag träder i kraft. Därför föreslås en bestämmelse enligt vilken sådana beslut av miljöministeriet om att bemyndiga organ att meddela typgodkännanden eller certifiera bruksbeskrivningar eller om att godkänna organ för uppgifter i samband med godkännande av byggprodukter som har meddelats innan denna lag trädde i kraft ska förbli i kraft tills något annat bestäms med stöd av denna lag.

Följaktligen får organen, om de så önskar, ansöka om befogenheter enligt den nya lagen samtidigt som det inte blir några plötsliga avbrott i deras verksamhet.

Enligt förslaget ska det dessutom föreskrivas att beslut om typgodkännanden eller certifiering av bruksbeskrivningar som meddelats innan denna lag trädde i kraft ska gälla tills beslutets giltighetstid löper ut. Besluten är avgiftsbelagda, och det vore oskäligt att ålägga tillverkarna att ansöka om produktgodkännanden på nytt bara för att en ny lag träder i kraft. Om en tillverkare vill förnya ett typgodkännande som upphör att gälla, avgörs ansökan om det nya typgodkännandet enligt denna lag.

Beslut som avses här upphör automatiskt att gälla när övergångsperioden för en harmoniserad produktstandard för produkten löper ut. Byggprodukten börjar då omfattas av krav på CE-märkning, och får inte omfattas av nationella produktgodkännanden.

Det är nödvändigt att föreskriva att hänvisningar i andra lagar eller i förordningar till lagen om godkännande av byggprodukter efter denna lags ikraftträdande ska anses avse hänvisningar till denna lag. På detta sätt undviks lagändringar som görs enbart på grund av sådana hänvisningar.

Enligt förslaget ska det i paragrafen ingå en bestämmelse om att åtgärder som krävs för verkställigheten av lagen får vidtas före ikraftträdandet. På detta sätt blir det möjligt

för miljöministeriet att hinna godkänna och bemyndiga organ.

1.2 Markanvändnings- och bygglagen

17 §. Vederbörande ministeriums uppgifter. Enligt andra momentet i paragrafen hör även de förpliktelser som byggproduktdirektivet ålägger medlemsstaterna till vederbörande ministerium. Byggproduktförordningen ersätter byggproduktdirektivet. I byggproduktförordningen åläggs medlemsstaterna att vidta åtgärder, till exempel genom informationsskyldigheter. Miljöministeriet är i enlighet med uppdelningen av behörigheten mellan ministerierna det organ ska sköta sörja för de åtgärder som medlemsstaterna åläggs enligt byggproduktförordningen. Därför ska ordet byggproduktdirektivet ersättas med ordet byggproduktförordningen.

I den lag om ändring av markanvändnings- och bygglagen som är under beredning ska 13 § i den markanvändnings- och bygglagen ändras. Den skyldighet att samordna de bestämmelser och föreskrifter som statliga myndigheter utfärdar som ingår i paragrafen flyttas till 17 §, som handlar om miljöministeriets uppgifter.

148 §. Typgodkännande. I paragrafen föreskrivs om grunderna för typgodkännande och de viktigaste förfarandena vid typgodkännande. Närmare bestämmelser om allt detta finns i produktgodkännandelagen. Därför blir den allmänt hållna paragrafen i markanvändnings- och bygglagen överflödig. Paragrafen härstammar från en tid när ingenting annat föreskrevs om typgodkännande. I och med den nya produktgodkännandelagen kan denna paragraf i markanvändnings- och bygglagen upphävas.

152 §. Byggprodukters egenskaper. Det nuvarande första momentet i paragrafen kommer efter lagändringen att utgöra hela paragraf 152. Den tidigare formuleringen i momentet preciseras med en hänvisning till de väsentliga tekniska krav som föreskrivs med stöd av markanvändnings- och bygglagen. Enligt förslaget ska det i paragrafen föreskrivas att en byggprodukt som är avsedd att stadigvarande ingå i ett byggnadsverk ska vara säker och sund och ha sådana egenska-

per att byggnadsverket under en ekonomiskt motiverad livstid uppfyller de väsentliga tekniska krav som anges i denna lag, om det är projekterat och byggt på behörigt sätt och ges sedvanligt underhåll.

Enligt andra momentet i paragrafen ska en byggprodukt som är försedd med CE-märkning anses uppfylla de tekniska krav som gäller för den, när den används där det uppges att den ska användas. Bestämmelsen överlappar byggproduktförordningen och får därför inte finnas kvar i den nationella lagstiftningen.

Enligt det tredje momentet i paragrafen ska en typgodkänd byggprodukt anses uppfylla de krav som ställs på den i de avseenden som saken har utretts i samband med typgodkännandet. Bestämmelser om detta finns femte paragrafen i den föreslagna produktgodkännandelagen, varför bestämmelsen i fråga i markanvändnings- och bygglagen inte längre behövs.

Enligt fjärde momentet i paragrafen gäller angående bestyrkande enligt byggproduktdirektivet att en produkt överensstämmer med kraven samt angående bedömnings- och godkännandeorgan i anslutning till detta vad som särskilt bestäms om dem. Bestämmelsen är det enbart av informativ natur. Genom byggproduktförordningen upphävs byggproduktdirektivet, varför markanvändnings- och bygglagen inte längre kan innehålla en hänvisning till detta. Bestämmelser om de frågor som nämns i momentet ingår i EU:s byggproduktförordning som gäller i alla medlemsstater. En hänvisning till förordningen behövs inte i markanvändnings- och bygglagen.

181 §. Marknadstillsyn. I det första momentet i den föreslagna paragrafen föreskrivs att Säkerhets- och kemikalieverket Tukes ska fungera som marknadstillsynsmyndighet enligt byggproduktförordningen. Paragrafen ändras så att uppgiften åläggs Tukes direkt och hänvisningen till byggproduktdirektivet byts ut mot en hänvisning till byggproduktförordningen.

I de nuvarande andra och tredje momenten föreskrivs om åtgärder i fall där CE-märkning används för en byggprodukt som inte uppfyller kraven. Om detta föreskrivs

också i EU:s nya byggproduktförordning. Eftersom byggproduktförordningen som sådan är bindande lagstiftning i alla medlemsstater, måste dessa stater upphäva all lagstiftning som överlappar den. Därför måste andra och tredje momentet i paragrafen upphävas.

De nuvarande fjärde och femte momenten i lagen blir andra och tredje moment.

1.3 Lagen om anordningar inom räddningsväsendet

3 §. Annan tillämplig lagstiftning. Enligt andra momentet i paragrafen ska 2, 3 och 7–11 kap. i lagen om godkännande av byggprodukter tillämpas när överensstämmelse med kraven ska påvisas för anordningar inom räddningsväsendet som är byggprodukter enligt byggproduktdirektivet. Eftersom byggproduktförordningen ska ersätta byggproduktdirektivet och lagen om godkännande av byggprodukter ska upphävas, måste hänvisningen ändras så att den avser byggproduktförordningen.

11 §. Godkännande av bedömningsorgan och besiktningsorgan. Enligt första momentet i paragrafen är det Säkerhets- och kemikalieverket som godkänner bedömningsorgan med undantag för bedömningsorgan som omfattas av tillämpningsområdet för byggproduktdirektivet. Eftersom byggproduktförordningen ersätter byggproduktdirektivet, ska hänvisningen till byggproduktdirektivet ersättas med en hänvisning till byggproduktförordningen.

1.4 Lagen om upphävande av lagen om godkännande av byggprodukter för trafikleder och allmänna områden

I lagen om godkännande av byggprodukter för trafikleder och allmänna områden föreskrivs om hur CE-märkning av byggprodukter som används vid byggande av trafikleder och allmänna områden kan göras obligatorisk samt om den marknadstillsyn som gäller produkterna i fråga. Dessutom innehåller lagen hänvisningar till lagen om godkännande av byggprodukter.

Genom produktgodkännandelagen upphävs lagen om godkännande av byggprodukter. I EU:s byggproduktförordning föreskrivs om obligatorisk CE-märkning och den är som sådan bindande lagstiftning i alla medlemsstater. Lagen om godkännande av byggprodukter för trafikleder och allmänna områden överlappar EU:s byggproduktförordning och ska därför upphävas i sin helhet.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Den nya lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter innehåller ett stort antal bemyndiganden att utfärda förordningar. Efter det att lagen har trätt i kraft är det meningen att den gamla förordningen om godkännande av byggprodukter samt 104 § i markanvändnings- och byggförordningen, vilken föreskriver om godkännande av byggprodukter, ska upphävas.

De nuvarande typgodkännandeförordningarna ska ses över och vid behov omarbetas. I en ny förordning om produktgodkännanden för vissa byggprodukter ska de produktgrupper specificeras för vilka kontrollintyg kan beviljas. Dessutom är det eventuellt nödvändigt att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om sådant som nämns i lagen.

3 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som byggproduktförordningen det vill säga den 1 juli 2013. Genom lagen upphävs den gamla lagen om godkännande av byggprodukter.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

I 18 § i grundlagen föreskrivs om näringsfriheten och rätten till arbete. Enligt paragra-

fen har var och en har rätt att i enlighet med lag skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. På personalen i bemyndigade och godkända organ kan man likväl ställa ändamålsenliga behörighetskrav.

Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anföras av andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter.

Att bevilja typgodkännanden eller kontrollintyg innebär utövning av offentlig makt. I denna proposition föreslås att de förvaltningsuppgifter som gäller typgodkännande delvis överförs till typgodkännandeorgan eller godkända organ, emedan det är ändamålsenligare att beviljandet av typgodkännanden och kontrollintyg sköts av sådana organ än att de sköts av miljöministeriet. Den överföring av uppgifter som denna lag medför, äventyrar inte de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller uppfyllandet av krav på god förvaltning.

Lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter, lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen, lagen om ändring av lagen om anordningar inom räddningsväsendet och lagen om upphävande av lagen om godkännande av byggprodukter för trafikleder och allmänna områden föreslås bli stiftade som vanliga lagar.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***1.****Lag****om produktgodkännanden för vissa byggprodukter**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.**Allmänna bestämmelser****1 §***Lagens syfte*

I denna lag föreskrivs om förfaranden för att konstatera huruvida en byggprodukt uppfyller de väsentliga tekniska krav (*duglighet*) som anges i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) eller med stöd av den.

2 §*Tillämpningsområde*

Denna lag tillämpas på sådana byggprodukter som inte omfattas av en harmoniserad produktstandard och vars tillverkare inte har låtit utföra en europeisk teknisk bedömning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EG, nedan *byggproduktförordningen*.

Denna lag tillämpas på produkter i enlighet med 1 mom. även när de används vid mark- och vattenbyggnad. Lagen tillämpas dock inte på byggprodukter som används vid farledshållning och godkänns av Trafikverket.

3 §*Förfaranden för att konstatera dugligheten hos en byggprodukt*

Dugligheten hos en byggprodukt kan konstateras genom

- 1) typgodkännande,
- 2) kontrollintyg, eller
- 3) tillverkningskontroll.

4 §*Definitioner*

I denna lag avses med

1) *byggprodukt* en sådan bestående byggnadsdel eller konstruktion eller en förnödenhet, produkt eller anordning som är fast ansluten till ett byggnadsverk och för vilken det i markanvändnings- och bygglagen eller med stöd av den har föreskrivits väsentliga tekniska krav, eller en del som behövs för monteringen av sådana byggprodukter som avses ovan,

2) *typgodkännandeorgan* ett av miljöministeriet bemyndigat organ som meddelar typgodkännanden,

3) *godkänt organ* ett av miljöministeriet godkänt organ som utfärdar kontrollintyg,

4) *organ för certifiering av tillverkningskontroll* ett av miljöministeriet godkänt organ som certifierar att en byggprodukt stämmer överens med kraven,

5) *organ* ett organ enligt 2–4 punkten.

2 kap.

Typgodkännande

5 §

Organ eller myndighet som meddelar typgodkännanden

Typgodkännanden meddelas av ett typgodkännandeorgan. Av särskilda orsaker kan också miljöministeriet meddela typgodkännanden.

6 §

Användning av typgodkännande

En byggprodukts duglighet konstateras genom typgodkännande om

1) byggprodukten till sina tekniska egenskaper är sådan att den inverkar betydligt på huruvida de väsentliga tekniska krav som ställs på byggnadsverket kan uppfyllas,

2) byggprodukten är av en sådan typ som används allmänt, och

3) byggnadstillsynsmyndighetens åtgärder kan förenklas eller förenhetligas genom typgodkännandet.

För att typgodkännande ska kunna meddelas måste tillverkningskontrollen vara certifierad.

Närmare bestämmelser om typgodkännande och om certifiering av tillverkningskontroll får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

7 §

Ansökan om typgodkännande

Den som tillverkar en produkt får ansöka om typgodkännande.

I ansökan ska en redogörelse ges för byggprodukten planerade användningsändamål. Till ansökan ska fogas en beskrivning av produkten och dess tillverkning samt behövliga provningsrapporter, beräkningar, ritningar och andra utredningar som visar

dugligheten. Till beskrivningen av produkten och dess tillverkning ska sökanden foga behövliga anvisningar om installering, användning, skötsel och lagring samt tekniska ritningar och anvisningar för projektering och en utredning över behövlig tillverkningskontroll. I ansökan ska även anges vilket organ för certifiering av tillverkningskontroll som tillverkaren anlitar och till ansökan ska fogas en utredning om tillverkningskontrollens oavhängighet.

Närmare bestämmelser om ansökan om typgodkännande och de utredningar som krävs får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

8 §

Beslut om typgodkännande

I ett beslut om typgodkännande eller i en bilaga till beslutet ska följande uppgifter ingå:

1) tillverkarens och sökandens namn och hemort,

2) produktens benämning och en beskrivning av produkten,

3) den planerade användningen av produkten,

4) villkoren för godkännandet,

5) namn och hemort för det organ som certifierar tillverkningskontrollen samt datering i avtalet om tillverkningskontroll,

6) märkning av produkten,

7) behövlig information för projektering samt behövliga anvisningar för montering, användning, underhåll och lagring, och

8) giltighetstiden för godkännandet.

Typgodkännanden meddelas för viss tid, högst fem år i sänder. Om CE-märkning blir tillämplig på produkten, upphör typgodkännandet att gälla.

Närmare bestämmelser om beslut om typgodkännande får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

9 §

Typgodkännandemärkning

En typgodkänd byggprodukt ska märkas så som förutsätts i typgodkännandet. Märkningen ska fästas på själva produkten eller, om detta inte är möjligt, på förpackningen eller på ett medföljande dokument. Användningen av typgodkännandemärkning måste upphöra när giltighetstiden för typgodkännandet löper ut.

Närmare bestämmelser om typgodkännandemärkning får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

10 §

Tillsyn som rör typgodkännande

Om en byggprodukt är typgodkänd, måste tillverkningskontrollen säkras för att säkerställa att produkten stämmer överens med kraven för typgodkännandet och dessutom uppfyller villkoren i typgodkännandebeslutet.

Vid certifiering av tillverkningskontrollen iakttar tillverkaren systemet för den interna tillverkningskontrollen och testningen av produktionen. Ett organ för certifiering av tillverkningskontroll certifierar den interna tillverkningskontrollen genom att utföra en första inspektion och en fortlöpande övervakning av tillverkningskontrollen samt genom att bedöma och godkänna den.

Närmare bestämmelser om tillverkningskontroll får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

3 kap.

Kontrollintyg

11 §

Organ som utfärdar kontrollintyg

Kontrollintyg utfärdas av godkända organ.

12 §

Användning av kontrollintyg

Dugligheten hos en byggprodukt konstateras med ett kontrollintyg om

1) byggprodukten till sina tekniska egenskaper är sådan att den inverkar på huruvida de väsentliga tekniska krav som ställs på ett byggnadsverk kan uppfyllas,

2) produkten på grund av sina egenskaper lämpar sig för godkännande med kontrollintyg,

3) byggprodukten är av en sådan typ som används allmänt eller så kan byggnadstillsynsmyndighetens åtgärder förenklas eller förenhetligas med hjälp av kontrollintyget.

En förutsättning för att ett kontrollintyg ska kunna användas är dessutom att tillverkaren iakttar systemet för den interna tillverkningskontrollen och testningen av produktionen. Ett organ för certifiering av tillverkningskontroll certifierar den interna tillverkningskontrollen genom att utföra en första inspektion och en fortlöpande övervakning av tillverkningskontrollen samt genom att bedöma och godkänna den.

Ett godkänt organ beslutar vilka uppgifter som ska anges i ett kontrollintyg för varje enskild produkt eller produktgrupp. Organet utfärdar intyget på grundval av en fortlöpande certifiering av tillverkningen eller kontroll av prover från varje enskilt leveransparti.

Närmare bestämmelser om kontrollintyg för byggprodukter och om den certifiering av tillverkningskontrollen som är anknyten till intyget får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

13 §

Ansökan om kontrollintyg

Den som tillverkar en produkt får ansöka om kontrollintyg.

Till en ansökan om kontrollintyg ska undersökningsrapporter och övriga utredningar som behövs för en bedömning av produktens användningssätt och egenskaper fogas samt uppgifter ges om tillverkningskontrollen under produktionen.

Närmare bestämmelser om ansökan om kontrollintyg och de utredningar som behövs får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

14 §

Utfärdande av kontrollintyg

I ett kontrollintyg eller i en bilaga till intyget ska följande uppgifter ingå:

- 1) tillverkarens och sökandens namn och hemort,
- 2) produktens benämning och en beskrivning av produkten,
- 3) behövliga uppgifter om produktens egenskaper och användningssätt och om övriga omständigheter som rör användningen av produkten, och
- 4) uppgifter om bedömningsmetoderna.

Kontrollintyg utfärdas för viss tid, högst fem år i sänder. Det godkända organet kan vid behov kräva periodisk utvärdering för att säkerställa att produktens egenskaper stämmer överens med de egenskaper som tillverkaren har uppgett. En produkt som kontrolleras särskilt för varje leveransparti får inte tas i bruk förrän det godkända organet har utfärdat ett intyg, där partiet i fråga har godkänts för användning.

4 kap.

Tillverkningskontroll

15 §

Användning av tillverkningskontroll

Om dugligheten hos en byggprodukt inte kan påvisas med ett typgodkännande eller ett kontrollintyg, kan tillverkningskontroll användas för att konstatera att produkten uppfyller de väsentliga tekniska krav som ställs på den.

16 §

Innehållet i tillverkningskontrollen

Vid tillverkningskontrollen ska tillverkaren iakttä systemet för den interna tillverkningskontrollen och testningen av produktionen. Ett organ för certifiering av tillverkningskontroll ska certifiera den interna tillverkningskontrollen genom att utföra en första inspektion och en fortlöpande övervakning av tillverkningskontrollen samt genom att bedöma och godkänna den. Tillverkningskontrollen kan innehålla testning av produkter som tagits ut i produktionsanläggningen eller på marknaden.

Närmare bestämmelser om användningen av tillverkningskontroll får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

5 kap.

Byggplatsspecifik prestandakontroll

17 §

Byggplatsspecifikt påvisande av dugligheten

Den som påbörjar ett byggprojekt ska utreda om en byggprodukt uppfyller de väsentliga tekniska krav som ställs på produkten när den används på byggplatsen i fråga, om produktens duglighet inte har påvisats på något annat sätt.

Byggnadstillsynsmyndigheten kan ålägga den som påbörjar projektet att påvisa att produkten uppfyller de väsentliga tekniska kraven på produkten, om det finns skäl att misstänka att produkten inte uppfyller dessa krav. Den som påbörjar projektet svarar för de kostnader som detta medför.

Närmare bestämmelser om att påvisa dugligheten för en specifik byggplats får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

6 kap.

Bemyndigade och godkända organ

18 §

Behörighet att bemyndiga och godkänna organ

Om ett organ uppfyller de krav som ställs på det bemyndigar miljöministeriet organet att meddela typgodkännanden, godkänner organet för att utfärda kontrollintyg eller som ett organ för certifiering av tillverkningskontroll.

19 §

Ansökan om bemyndigande att verka som typgodkännandeorgan

Ett organ som ansöker om bemyndigande att verka som typgodkännandeorgan, ska i sin ansökan specificera de produktgrupper för vilka organet önskar bevilja typgodkännanden.

Sökanden ska lämna tillräckliga uppgifter om

- 1) sin tekniska kompetens och oavhängighet,
- 2) den personal som sökanden har för att sköta uppdraget,
- 3) den utrustning sökanden har att tillgå för uppdraget,
- 4) övriga ekonomiska resurser, och
- 5) en utredning om en giltig ansvarsförsäkring eller ett därmed jämförbart arrangemang.

Närmare bestämmelser om ansökan om bemyndigande att verka som typgodkännandeorgan får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

20 §

Ansökan om att bli ett godkänt organ som utfärdar kontrollintyg

Ett organ som ansöker om att bli ett godkänt organ som får utfärda kontrollintyg ska i sin ansökan specificera de produkter eller

produktgrupper för vilka organet önskar utfärda kontrollintyg. Det godkända organet ska i samband med sin ansökan eller senast innan verksamheten inleds specificera de grunder enligt vilka kontrollintyg ska beviljas för varje enskild produkt eller produktgrupp i den utsträckning som det hör till det godkända organets uppgifter att ange tekniska kriterier.

Sökanden ska lämna tillräckliga uppgifter om sin tekniska kompetens och sin oavhängighet samt en utredning om en giltig ansvarsförsäkring eller ett därmed jämförbart arrangemang.

Närmare bestämmelser om ansökan om att bli ett organ som beviljar kontrollintyg får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

21 §

Ansökan om att bli ett organ för certifiering av tillverkningskontroll

Ett organ som ansöker om att bli ett organ för certifiering av tillverkningskontroll ska i sin ansökan specificera de produkter eller produktgrupper för vilka organet önskar certifiera tillverkningskontrollen.

Sökanden ska lämna tillräckliga uppgifter om sin tekniska kompetens och sin oavhängighet samt en utredning om en giltig ansvarsförsäkring eller ett därmed jämförbart arrangemang.

Närmare bestämmelser om ansökan om godkännande som organ för certifiering av tillverkningskontroll får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

22 §

Allmänna krav på organ

Ett organ ska ha

- 1) en tekniskt sakkunnig personal, nödvändig utrustning och tillräckliga ekonomiska resurser för att kunna sköta uppgifterna ändamålsenligt, och
- 2) tillgång till en personal vars tillförlitlighet samt oavhängiga ställning i förhållande

till de organisationer och byggprodukter som ska bedömas är säkerställd.

I fråga om en och samma byggprodukt kan ett organ samtidigt fungera som typgodkännandeorgan eller organ som utfärdar kontrollintyg och som organ som certifierar tillverkningskontrollen, om arbetsprocesserna är separerade funktionellt så att organets oavhängighet är säkerställd.

Närmare bestämmelser om de krav som ställs på organ får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

23 §

Bedömning av ett organs sakkännedom, tillförlitlighet och oavhängighet

När sakkännedomen bedöms, ska uppmärksamhet fästas vid personalens utbildning och erfarenhet och på den kompetens som personalen uppvisat i verksamheten.

En sökande kan anses vara tillförlitlig såvida inte en medlem eller ersättare i den sökande sammanslutningens styrelse eller förvaltningsråd, verkställande direktören, en ansvarig bolagsman eller någon annan i en med dessa jämförbar ställning

1) under de senaste fem åren har dömts till straff för en gärning som visar att han eller hon är inte är lämplig för uppdrag i ett bemyndigat eller godkänt organ, eller

2) har meddelats näringsförbud.

En sökande anses vara oavhängig om varken sökanden eller någon av dennes anställda bedriver eller står i kommersiellt, ekonomiskt eller något annat beroendeförhållande till någon som bedriver produktion eller import av, handel med eller planering, marknadsföring eller reparation av byggprodukter. Sökanden får inte heller stå i beroendeförhållande till en organisation som bildats av aktörer som bedriver sådan verksamhet.

Miljöministeriet har rätt att kräva att ett organs sakkännedom, tillförlitlighet och oavhängighet bedöms av utomstående.

24 §

Innehåll i beslut om bemyndigande och godkännande

Miljöministeriet kan bemyndiga eller godkänna ett organ för ett uppdrag för viss tid eller tills vidare. Bemyndigandet eller godkännandet kan begränsas så att verksamheten blir mindre omfattande än vad som avses i ansökan. Nödvändiga villkor för utövande av och tillsyn över verksamheten kan fogas till beslutet.

Beslutet kan även förenas med ett villkor om att verksamheten ska inledas inom utsatt tid vid äventyr att bemyndigandet eller godkännandet förfaller.

25 §

Tillsyn över efterlevnaden av villkor för bemyndiganden och godkännanden

Miljöministeriet utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som är utfärdade med stöd av lagen, andra bestämmelser om godkännande av byggprodukter samt villkoren i miljöministeriets beslut om bemyndigande och godkännande. Byggnadstillsynsmyndigheterna bistår miljöministeriet i tillsynen.

Ett organ är skyldigt att lämna miljöministeriet de uppgifter som behövs för tillsynen. Organet ska utan dröjsmål underrätta miljöministeriet om förändringar i ägandeförhållandena, personskiten i fråga om dem som är ansvariga för verksamheten samt andra betydande förändringar i verksamheten.

Miljöministeriet har rätt att på organets verksamhetsställe och i organets laboratorier företa inspektioner som behövs för tillsynen, så att förutsättningarna för verksamheten kan konstateras. Inspektioner får likväl inte utföras i utrymmen som används för permanent boende.

26 §

Upphävande av kontrollintyg

Miljöministeriet får upphäva ett kontrollintyg om intyget har utfärdats för en byggprodukt som inte uppfyller kraven i markanvändnings- och bygglagen eller bestämmelser som har utfärdats med stöd av lagen.

27 §

Avbrytande av verksamheten

Miljöministeriet får ge ett bemyndigat eller godkänt organ en skriftlig varning eller avbryta verksamheten, om

1) denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen eller andra bestämmelser som gäller godkännande av byggprodukter inte iakttas i verksamheten,

2) uppgifterna i övrigt inte har utförts korrekt, eller

3) det bemyndigade eller godkända organet har brutit mot villkoren i beslutet om bemyndigande eller godkännande.

Ett beslut om att avbryta verksamheten ska iakttas trots att ändring har sökts.

28 §

Återkallande av bemyndiganden och godkännanden

Miljöministeriet ska återkalla ett bemyndigande eller godkännande, om

1) det bemyndigade eller godkända organet inte bedriver regelbunden verksamhet eller om det upphör med verksamheten i fråga,

2) det bemyndigade eller godkända organet inte längre uppfyller villkoren för bemyndigandet eller godkännandet och inte inom utsatt tid har avhjälpt bristerna,

3) organet har försatts i konkurs, eller

4) en sådan representant för organet som har bestämmande ställning har meddelats näringsförbud.

Ministeriet ska också återkalla ett bemyndigande eller godkännande om organets verksamhet har avbrutits och organet inte

inom skäligen tid har eliminerat orsakerna till avbrottet.

Ett beslut om återkallande av ett bemyndigande eller godkännande ska iakttas även om det har överklagats.

7 kap.

Krav på bemyndigade eller godkända organs verksamhet

29 §

Certifiering av tillverkningskontroll

Ett organ för certifiering av tillverkningskontroll certifierar systemet för den internationella tillverkningskontrollen när en byggprodukt har blivit godkänd med typgodkännande eller kontrollintyg eller genom tillverkningskontroll.

30 §

Rapport om tillverkningskontroll

Ett organ för certifiering av tillverkningskontroll ska registrera uppgifter om de åtgärder som det utfört vid certifieringen av system för tillverkningskontroll samt resultaten av kontrollen. Uppgifterna ska bevaras i minst tio år.

I fråga om typgodkända byggprodukter ska certifieringsorganet årligen redovisa resultaten av certifieringen av tillverkningskontrollen för det typgodkännandeorgan som har meddelat typgodkännandet eller för miljöministeriet, om typgodkännandet har meddelats av ministeriet. I fråga om byggprodukter för vilka kontrollintyg har utfärdats, ska certifieringsorganet årligen redovisa resultaten av certifieringen av tillverkningskontrollen för det godkända organet. I fråga om produkter som har godkänts genom tillverkningskontroll ska certifieringsorganet årligen redovisa resultaten av certifieringen av tillverkningskontrollen för tillverkaren.

Om det i samband med tillverkningskontrollen kommer fram en allvarlig brist, som på ett betydande sätt äventyrar uppfyllandet av de väsentliga tekniska krav som ställs på

ett byggnadsverk och det finns skäl att misstänka att bristfälliga byggprodukter används i byggandet, ska organet som certifierar tillverkningskontrollen utan dröjsmål informera miljöministeriet om bristerna.

31 §

Tjänsteansvar

På funktionärer vid ett typgodkännandeorgan eller ett godkänt organ tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar vid skötseln av de uppgifter som anges i denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

32 §

Sekretess

Utöver vad som är tillåtet enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och trots sekretessbestämmelserna, får uppgifter som erhållits vid utförandet av uppgifter som anges i denna lag lämnas ut till

- 1) statliga och kommunala myndigheter för skötseln av uppgifter enligt denna lag,
- 2) marknadstillsynsmyndigheterna för marknadstillsyn,
- 3) åklagar- eller polismyndigheter för utredning av brott, eller
- 4) en domstol.

33 §

Ansvarsförsäkring

Ett organ ska i händelse av ersättningsskyldighet ha en ansvarsförsäkring eller ett annat därmed jämförbart arrangemang.

34 §

Hänvisning till strafflagen

Den som bryter mot sekretessbestämmelsen i 32 § ska om inte gärningen utgör brott enligt 40 kap. 5 § i strafflagen eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i

lag, dömas till straff enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen (39/1889).

35 §

Brott mot bestämmelserna om godkännande av byggprodukter

Den som erbjuder sådana tjänster för godkännande av byggprodukter som avses i 3 eller 29 § utan det bemyndigande eller godkännande av miljöministeriet som krävs enligt 18 § ska för *brott mot bestämmelserna om godkännande av byggprodukter* dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

36 §

Sökande av ändring i beslut av organ

Omprövning av ett beslut i fråga om en ansökan fattat av ett organ får begäras hos organet i enlighet med förvaltningslagen (434/2003).

Ett omprövningsbeslut får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas bara om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärsmått.

37 §

Överklagande av beslut av ministeriet

Ett beslut som har fattats av miljöministeriet med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

38 §

Ömsesidigt godkännande

Om en byggprodukt har godkänts i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Turkiet för användning i

byggande, anses godkännandet ge tillförlitlig information om produktens egenskaper. Den som startar ett byggprojekt kan använda sådan information när den utreder om en byggprodukt uppfyller de väsentliga tekniska krav som anges i markanvändnings- och bygglagen eller med stöd av lagen.

9 kap.

Ikraftträdande

39 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2013.

Genom denna lag upphävs lagen om godkännande av byggprodukter (230/2003).

40 §

Övergångsbestämmelser

Denna lag ska även tillämpas även på ärenden som är anhängiga vid ett organ när lagen träder i kraft.

Sådana beslut av miljöministeriet om att bemyndiga organ att meddela typgodkännanden eller certifiera bruksbeskrivningar eller om att godkänna organ för uppgifter i samband med certifieringen av tillverkningskontrollen för bärande konstruktioner som har meddelats innan denna lag trädde i kraft förblir i kraft tills något annat bestäms med stöd av denna lag.

Beslut om typgodkännanden eller certifiering av bruksbeskrivningar som har meddelats innan denna lag träder i kraft gäller tills beslutets giltighetstid löper ut eller tills övergångstiden för en harmoniserad produktstandard för produkten löper ut.

Hänvisningar till lagen om godkännande av byggprodukter i andra lagar eller i bestämmelser utfärdade med stöd av dessa lagar ska anses gälla motsvarande bestämmelser i denna lag, om inte något annat följer av denna lag.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av markanvändnings- och bygglagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) 148 §, sådan den lyder i lag 231/2003, och
ändras 17 § 2 mom. samt 152 och 181 § som följer:

17 §

Vederbörande ministeriums uppgifter

Vederbörande ministerium ska även uppfylla de förpliktelser som medlemsstaterna åläggs genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EG, nedan *byggproduktförordningen*. Dessutom ska ministeriet sköta samordningen av de tekniska krav som myndigheterna inom området ställer upp.

152 §

Byggprodukters egenskaper

En byggprodukt som är avsedd att stadigvarande ingå i ett byggnadsverk ska vara säker och sund och ha sådana egenskaper att byggnadsverket under en ekonomiskt motiverad livstid uppfyller de väsentliga tekniska krav som anges i denna lag, om det är projek-

terat och byggt på behörigt sätt och ges sedvanligt underhåll.

181 §

Marknadstillsyn

Säkerhets- och kemikalieverket är marknadstillsynsmyndighet enligt byggproduktförordningen.

Importören eller tillverkaren av en byggprodukt eller ett av denne bemyndigat ombud ska ersätta staten för dess kostnader för en utredning som visat sig vara motiverad. Kostnadsersättningen är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivningen av ersättningen finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Kommunens byggnadstillsynsmyndighet ska följa användningen av byggprodukter och enligt behov underrätta marknadstillsynsmyndigheten om missförhållanden som iakttagits i samband med användningen av byggprodukter eller CE-märken.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2013.

3.

Lag**om ändring av 3 och 11 § i lagen om anordningar inom räddningsväsendet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007) 3 § 2 mom. och 11 § 1 mom., av dem 11 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1270/2010, som följer:

3 §

Annan tillämplig lagstiftning

—————
I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EG, nedan *byggproduktförordningen*, föreskrivs om bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda hos byggprodukter som hör till förordningens tillämpningsområde.

11 §

Godkännande av bedömningsorgan och besiktningsorgan

Säkerhets- och kemikalieverket godkänner på ansökan de bedömningsorgan som utför bedömningstjänster i fråga om överensstämmelse för anordningar inom räddningsväsendet och de besiktningsorgan som inspekterar branddetektorer och automatiska släckanläggningar, med undantag för bedömningsorgan som omfattas av tillämpningsområdet för byggproduktförordningen.

—————
—————

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2013.

—————

4.

Lag

om upphävande av lagen om godkännande av byggprodukter för trafikleder och allmänna områden

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
Genom denna lag upphävs lagen om godkännande av byggprodukter för trafikleder och allmänna områden (797/2007).

2 §
Denna lag träder i kraft den 1 juli 2013.

Helsingfors den 6 september 2012

Statsministers ställföreträdare, finansminister

JUTTA URPILAINEN

Bostads- och kommunikationsminister *Krista Kiuru*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av markanvändnings- och bygglagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) 148 §, sådan den lyder i lag 231/2003, och
ändras 17 § 2 mom. samt 152 och 181 § som följer:

Gällande lydelse

17 §

Vederbörande ministeriums uppgifter

De förpliktelser som byggproduktdirektivet ålägger medlemsstaterna hör till vederbörande ministerium.

Föreslagen lydelse

17 §

Vederbörande ministeriums uppgifter

Vederbörande ministerium ska även uppfylla de förpliktelser som medlemsstaterna åläggs genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EG, nedan byggproduktförordningen. Dessutom ska ministeriet sköta samordningen av de tekniska krav som myndigheterna inom området ställer upp.

148 §

Typgodkännande

En konstruktion, en byggnadsdel eller en förnödenhet, en produkt eller en anordning som är avsedd att bli fast ansluten till en byggnad, kan av vederbörande ministerium på ansökan godkännas för viss tid för att användas vid byggande (*typgodkännande*). I samband med godkännandet kan också undantag från bestämmelserna om byggande medges. Ministeriet kan bemyndiga ett organ som uppfyller behöriga krav att meddela typgodkännande. Organet kan i samband med godkännandet emellertid inte avvika från

148 §

Typgodkännande

(*upphävs*)

bestämmelserna om byggande.

Ett kontrollorgan, som godkänts av ministeriet eller ett organ som meddelar godkännande, övervakar fortlöpande kvaliteten på de typgodkända produkterna. Ett typgodkännande skall återkallas om detta konstateras vara befogat på grund av missförhållanden i fråga om tillverkningen eller kvalitetskontrollen av produkten. Godkännandet återkallas av ministeriet eller det godkännandeorgan som meddelat godkännandet.

I lagen om godkännande av byggprodukter (230/2003) och i förordning av ministeriet som utfärdats med stöd av den föreskrivs om bemyndigandet av organ samt om förfarandet vid meddelande och återkallande av typgodkännande samt om godkännandet av kontrollorgan och förfarandet vid kontrollerna.

152 §

Byggprodukters egenskaper

En byggprodukt som är avsedd att stadigvarande ingå i ett byggnadsverk skall ha sådana egenskaper att byggnadsverket under en ekonomiskt motiverad livslängd uppfyller de väsentliga kraven på byggande om det är projekterat och byggt på behörigt sätt och underhålls på sedvanligt sätt.

En byggprodukt som är försedd med behörig CE-märkning och som motsvarar den kravnivå som uppställts för den, anses uppfylla de tekniska krav som gäller för den när den används där det uppges att den skall användas.

En typgodkänd byggprodukt anses uppfylla de krav som ställs på den i de avseenden som saken har utretts i samband med typgodkännandet.

Angående bestyrkande enligt byggprodukt-direktivet att en produkt överensstämmer med kraven samt angående bedömnings- och godkännandeorgan i anslutning till detta gäller vad som särskilt bestäms om dem.

152 §

Byggprodukters egenskaper

En byggprodukt som är avsedd att stadigvarande ingå i ett byggnadsverk ska vara säker och sund och ha sådana egenskaper att byggnadsverket under en ekonomiskt motiverad livstid uppfyller de väsentliga tekniska krav som anges i denna lag, om det är projekterat och byggt på behörigt sätt och ges sedvanligt underhåll.

181 §

Marknadstillsyn

Vederbörande ministerium och en av ministeriet befullmäktigad myndighet är marknadstillsynsmyndighet enligt byggproduktdirektivet.

Om det finns grundad anledning att misstänka att CE-märkningen av en byggprodukt har använts utan förutsättningar därför, kan marknadstillsynsmyndigheten förbjuda att produkten överläts eller används vid byggande tills det finns sakliga förutsättningar för att använda märkningen.

Om en utredning visar att CE-märkningen av en byggprodukt fortfarande används utan grund, kan marknadstillsynsmyndigheten förbjuda försäljning av produkten och annan överlåtelse av den i samband med näringsverksamhet. Den som importerar eller tillverkar en byggprodukt kan också förpliktas att vidta åtgärder för att dra bort produkterna från marknaden eller för att anpassa dem till kraven.

Den som importerar eller tillverkar en byggprodukt svarar för de kostnader som förorsakats staten av en utredning som visat sig vara motiverad. Dessa kostnader kan drivas in i den ordning som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utskönningsväg (367/1961).

Kommunens byggnadstillsynsmyndighet skall följa användningen av byggprodukter och enligt behov underrätta vederbörande ministerium om missförhållanden som iakttagits i samband med användningen av CE-märkningen.

181 §

Marknadstillsyn

Säkerhets- och kemikalieverket är marknadstillsynsmyndighet enligt byggproduktförordningen.

Importören eller tillverkaren av en byggprodukt eller ett av denne bemyndigat ombud ska ersätta staten för dess kostnader för en utredning som visat sig vara motiverad. Kostnadsersättningen är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivningen av ersättningen finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Kommunens byggnadstillsynsmyndighet ska följa användningen av byggprodukter och enligt behov underrätta marknadstillsynsmyndigheten om missförhållanden som iakttagits i samband med användningen av byggprodukter eller CE-märken.

Lag

om ändring av 3 och 11 § i lagen om anordningar inom räddningsväsendet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007) 3 § 2 mom. och 11 § 1 mom., av dem 11 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1270/2010, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

3 §

Annan tillämplig lagstiftning

Annan tillämplig lagstiftning

Om en anordning inom räddningsväsendet är en byggprodukt som avses i rådets direktiv 89/106/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om byggprodukter (byggproduktdirektivet), tillämpas 2, 3 och 7—11 kap. i lagen om godkännande av byggprodukter (230/2003) när överensstämmelse skall påvisas.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EG, nedan byggproduktförordningen, föreskrivs om bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda hos byggprodukter som hör till förordningens tillämpningsområde.

11 §

11 §

Godkännande av bedömningsorgan och besiktningsorgan

Godkännande av bedömningsorgan och besiktningsorgan

Säkerhetsteknikcentralen godkänner på ansökan de bedömningsorgan som utför bedömningstjänster i fråga om överensstämmelse för anordningar inom räddningsväsendet och de besiktningsorgan som inspekterar branddetektorer och automatiska släckanläggningar, med undantag för bedömningsorgan som omfattas av tillämpningsområdet för byggproduktdirektivet.

Säkerhets- och kemikalieverket godkänner på ansökan de bedömningsorgan som utför bedömningstjänster i fråga om överensstämmelse för anordningar inom räddningsväsendet och de besiktningsorgan som inspekterar branddetektorer och automatiska släckanläggningar, med undantag för bedömningsorgan som omfattas av tillämpningsområdet för byggproduktförordningen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2013.